

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Pavel Bartoníček

Přestože od konce druhé světové války uplynulo již více než 65 let, vzpomínky na ni jsou v mnoha obyvatelích naší vlasti stále živé. Není to jen tím, že komunistická strana, vládnoucí v našem státě více než čtyřicet let, propagandisticky boj proti „německému fašismu“ využívala a ti z frontových bojovníků a osvobozených politických vězňů, kteří režimu nevaldili, byli pravidelně posíláni na „besedy do škol a závodů“. Dalším důvodem je, že válka zasáhla celé české země daleko výrazněji než ta první. Každodenní život mnoha rodin v zázemí fronty byl ovlivněn všudypřítomným udavačstvím, rasovým útlakem, hospodářskými kontrolami a posléze byla celá země poznamenána přechodem fronty i boji v květnu 1945.

Vzhledem k tomu, že není možné dohledat hřbitovní matriky všech hřbitovů na Slánsku a neexistuje ani kompletní soupis všech padlých a zemřelých z období druhé světové války v tomto regionu, jedinou možností je terénní výzkum přímo na jednotlivých hřbitovech. Při tomto výzkumu jsem prošel - hrob od hrobu - 59 hřbitovů nejen ve Slaném a na Slánsku, ale navštívil jsem také několik hřbitovů nalézajících se již mimo region vlastního Slánska, nicméně v jeho nejbližším okolí (Blevice, Brandýsek, Nová Ves – Hradečno, Pchery, Slatina, Srbeč, Svinařov, Vinařice a Zeměchy). Z těchto devětapadesáti hřbitovů tři byly hřbitovy židovské (v Blevicích, ve Slaném a ve Zlonicích) a jeden evangelický - v Chrzhíně. Zde všude jsem předpokládal místa posledního odpočinku občanů z našeho regionu. Přesto můj výčet nemůže být konečný, neboť řada hrobů a pomníků byla zničena vandaly i nepřízní počasí, jiné hroby byly prodány a jejich noví majitelé překryli původní jména zemřelých. Některé hrobky nepodávají žádnou informaci o zemřelých, jiné lakonicky uvádějí jen jméno rodiny, v lepším případě jméno s daty narození i úmrtí, ale bez údaje, zda dotyčný zemřel přirozenou smrtí, či v důsledku nacistické perzekuce.²

Mezi mrtvými z let 1939 - 1945 musíme také rozlišovat muže, ženy a děti, jejichž těla skutečně (či pravděpodobně) leží na hřbitovech Slánska, a ty, jejichž jména jsou na hrobech zapsána, ale těla zde neleží. Mezi mrtvými z let 1939 - 1945 musíme také rozlišovat muže, ženy a děti, jejichž těla skutečně (či pravděpodobně) leží na hřbitovech Slánska, a ty, jejichž jména jsou na hrobech zapsána, ale těla zde neleží.³

Z 61 hřbitovů se pouze na čtyřiceti z nich nalézají hroby padlých a zemřelých z let 1938 – 1945 – obětí války a perzekuce.⁴ Jedná se celkem o 224 mrtvých. Nejčastěji jsou zastoupeni zemřelí z koncentračních táborů, kterých je 70 a z nich nejvíce z Mauthausenu a Osvětimi.⁵

1 Používání výrazu *němečtí fašisté* namísto *němečtí nacisté* či *němečtí národní socialisté* je jedním z pozůstatků komunistické indoktrinace. Připustit totiž, že základem zločinného režimu německé III. říše byl národní socialismus, by znamenalo přiznat, že určité formy socialismu mohou být špatné.

2 Někdy však může být i údaj na hrobě nesprávný, zvláště u židovských obětí. Například Petr Propper, uvedený na slánském židovském hřbitově s daty narození i úmrtí v roce 1943, opravdu zemřel 11.1.1943 v terezínském ghettu, ale narodil se 14.10.1942 (viz úmrtní list na <http://www.holocaust.cz/cz2/victims/person/1748046>).

3 To se týká především židovských obětí z koncentračních táborů, jejichž těla nebyla pohřbívána, ale spálena. Jména některých obětí jsou zapsána na židovských hřbitovech ve Slaném a Blevicích a na hřbitově ve Velvarech.

4 Viz *Tabulka č.2: Padlí a zemřelí 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku* v příloze.

5 Většina z těch, kteří zemřeli v koncentračních táborech, však nemá na hrobě uvedeno jméno tohoto tábora.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Další skupinou je 37 padlých a zemřelých z května 1945 a následujících měsíců, a 15 obětí spojeneckých (amerických) náletů – z toho 1 oběť v Berlíně,⁶ 1 oběť v Záluží u Mostu,⁷ 12 obětí náletu na Kralupy nad Vltavou dne 22. března 1945⁸ a jedna oběť dubnového náletu hloubkových letců na trati Podlešín - Slaný.⁹ Dva muži přišli o život při útoku německých letců v květnu 1945.¹⁰

Co se vojenských hrobů týče, nejpočetněji jsou zastoupeny hroby vojáků Rudé armády, kde je uloženo 54 zemřelých během války či po jejím ukončení¹¹ a 8 zajatců, zemřelých do dubna 1945.¹² Českoslovenští vojáci jsou v celkovém počtu 8 mužů, kdy 3 zemřeli na podzim 1938 a jsou pohřbeni na nemocničním hřbitově ve Slaném¹³, jeden moravský pilot RAF má symbolický hrob v Ledcích a čtyři vojáci čsl. zahraniční armády byli pohřbeni na vojenském oddělení na slánském IV. hřbitově (jeden zemřel v říjnu 1945, další zemřeli v letech 1952, 1958 a 1959).¹⁴ Dalšími pohřbenými vojáky bylo 8 amerických letců a jeden anglický zajatec, kteří byli po válce exhumováni a jeden rakouský voják Wehrmachtu, **Matthäus Ebenhofer** z Münzbachu v Horních Rakousích, pohřbený v Nabdíně, kde přišel o život 12. května 1945.¹⁵ Německých vojáků, kteří byli pohřbeni na Slánsku – ať už během války v německé Vojenské

6 Obětí leteckého náletu na Berlín počátkem roku 1943 (patrně v únoru či začátkem března) byl **Václav Vurma**, syn malorolníka z Nových Ouholic, který byl za prací v Říši (viz Paměti Karla Šorala z Nových Ouholic, sepsané v roce 1984 k příležitosti 200 let jejich založení, <http://www.nova-ves.cz/Soral.html>).

7 Touto obětí byl Jaromír K. Novotný, pohřbený ve Zlonicích, na jehož hrobě čteme: *Dne 12. 5. 1944 padl náš věrný kamarád a vrchní ved. div. skupin v Brüxu J.K. Novotný ze Zlonic. Spi sladce drahý kamaráde, co osud vzal, to nevrací, my vzpomínku Ti zachováme žes život svůj, dal za práci. Kamarádi a div. skupina 33. Fy: S.T.W. Brüx. Tehdejší S.T.W. - Sudetenländische Treibstoffwerke AG Malthuern bei Brüx (Sudetská továrna na pohonné hmoty a.s., Záluží u Mostu) byly po válce přejmenovány na Stalinovy závody, později Chemické závody Československo-Sovětského přátelství (<http://www.jmsieber.cz/muzeum/index.php?id=2001&level=1>).*

8 Na hřbitovech jsem dohledal 8 hrobů obětí náletu na Kralupy dne 22. 3. 1945. Těmi byly **Marie Nováková** ve Velvarech, **Antonín Šafránek** ve Vepřku, **Dagmar Fediuková** a **Teresie Tůmová** v Zeměchách a **rodina Kotasova** (rodiče Jaroslav a Marie s dětmi Evičkou a Jarouškem). Podle sdělení pana Antonína Procházky ze Žižic jsou na hřbitově ve Zvoleněvsí pohřbeny i další 4 oběti - **rodina Matějovských** - matka se třemi dětmi (Marie Matějovská *1901, Bedřiška *1926, Svatopluk *1932 a Květoslava * 1933), tento hrob však není v Tabulce č.2 obsažen.

9 Touto obětí byla **Barbora Majerová**, bytem Praha II, Vaňkova 11, která jela na návštěvu ke své ovdovělé matce do Dolína. Byla zabita při leteckém útoku na vlak z Prahy do Slaného u Podlešína dne 22. dubna 1945 a je pohřbená na hřbitově ve Slaném - Dolíně v hrobě č. 43 v 6.oddělení (viz strana 55 ve hřbitovní matrice obecního hřbitova v Dolíně). O smrti B.Majerové se zmiňuje i Kronika obce Dolín (str.258-259): *... jela vlakem z Prahy do Slaného zdejší rodačka 49letá vdova Barbora Majerová roz. Mildorfová k návštěvě ke své matce Rosálii Mildorfové v Dolíně čp. 93. Jedoucí vlak byl za Podlešínem napaden hloubkovými letci, který na dané mu znamení nezastavil. ... Mezi zabitými byla Barbora Majerová, která byla pohřbena na zdejším hřbitově. Ve stejném vlaku byla zraněna i slánská rodačka **Vlasta Věchtová**, která téhož dne zemřela a je pochována na hřbitově ve Slaném (hrob se však nepodařilo identifikovat). Dalších 13 osob, které zahynuly, bylo většinou z Prahy, kde byly rovněž pohřbeny.*

10 Byli to **Karel Průcha** ze Slaného, postřelený dne 6.května u Berouna při převozu munice z Hříškova do Prahy (zemřel 7. 5. 1945 a byl 14. května pochován na slánském IV. hřbitově na Pohřebišti padlých a zemřelých z 2. světové války) a **Jiří Hanč** ze Sazené, postřelený dne 8. května v Hradci Králové (zemřel 11. 5. 1945 a 15. května byl pochován na hřbitově v Hradci Králové – Kuklenách).

11 Z počtu 54 zemřelých je jeden nevoják – manželka kapitána V. N. Bluma, pohřbená ve Slaném spolu s manželem.

12 Ve skutečnosti je padlých a zemřelých 79 (59 během války či po ní a 20 zajatců, zemřelých do dubna 1945), ale některé hroby neudávají počet mrtvých. Viz *Tabulka č.3: Padlí a zemřelí příslušníci Rudé armády z roku 1945 na hřbitovech na Slánsku v příloze.*

13 Viz *Tabulka č.1: Padlí a zemřelí 1937 - 1938 na hřbitovech a památnících na Slánsku* v příloze.

14 Dalších pět československých vojáků, kteří se účastnili odboje, zemřelo v letech 1968, 1989, 2000 a 2002, kdy posledním byl frontový hrdina plukovník Pravomil L.Raichl, narozený ve Skurách a pohřbený v Beřovicích. Viz *Tabulka č.6: Účastníci odboje 1939 - 1945, zemřelí po roce 1945, na hřbitovech na Slánsku* v příloze.

15 Viz informace generálního sekretáře Rakouského černého kříže (Österreichisches Schwarzes Kreuz-Kriegsgräberfürsorge) č. NF/923/1/11/AB/Sch. ze dne 25. 7. 2011 (archiv autora): **Matthäus (Matyáš) Ebenhofer**, narozen dne 7.11.1911, byl vlastníkem statku v Pilgram, 4323 Münzbach, byl ženatý od roku 1934 a měl šest dětí. V listopadu 1944 bylo povolán do války a následně veden jako nezvěstný. Na konci války přišel za rodinou z Münzbachu pan Staska z Vídně a předal zprávu o skonu Matyáše Ebenhofera. Přitom předal rodině náramkové hodinky, snubní prsten, jeden zlatý zub a řetízek na krk s křížkem zesnulého. Uvedl, že se rota v dostala do zajetí, z kterého on (Staska) a další tři vojáci z Horního Rakouska, mimo jiné Ebenhofer, unikli. V Nabdíně se všichni čtyři dostali do přestřelky. Tři Rakušany zastrřelil 16 letý mladík. On (Staska), nebyl zabit a musel pochovat své tři kamarády mimo místní hřbitov.

Před asi 6 lety přijela rodina Ebenhoferů do Nabdína a postavila na místě na památku zesnulého otce dřevěný kříž se známým nápisem. Mezitím byl kříž přemístěn na místo, které syn jedné místní obyvatelky uvedl jako původní hrob.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

čtvrti na slánském IV. hřbitově,¹⁶ či v květnu 1945 na všech možných místech – je spolu s mrtvými civilisty několik set. To je však téma na samostatnou studii.¹⁷

Důležitým zdrojem informací jsou i památníky, pamětní desky a pomníčky padlých a zemřelých v jednotlivých obcích či v jejich katastrech. Některé památníky leží ve středu obcí, jiné na hřbitovech - již poněkud stranou zájmu veřejnosti, další mimo obydlené území obcí – jako například u Hvězdy, Srbčce, Pchery (Důl Theodor), Boru, Hříšková, Chržína a na letišti v Sazené.

Během výzkumu jsem shromáždil údaje ze 149 pomníků (z nichž 58 je z obcí mimo Slánsko), ze kterých se však jen 92 váže ke 2. světové válce a protektorátu.¹⁸ Nejvíce zemřelých je uvedeno na pomnících v obcích Slaný (105 na hlavním pomníku¹⁹ a ještě 15 na dalších), Pchery (30 osob), Brandýsek (27 osob), Vraný (16 osob), Smečno (15 osob), Vinařice (15 osob) a Klobuky (13 osob).

Ve Velvarech však pomník zemřelým rodákům nebyl postaven, stejně jako ve Zvoleňsvi a v některých dalších obcích; jinde na pomnících nejsou uvedena žádná jména padlých (například v obcích Knovíz, Strádonice, Zlonice). V takových případech potom nelze jména zemřelých ze hřbitovů porovnávat se jmény z památníku. Ani údaje z některých památníků však nelze považovat za nezpochybnitelné či kompletní. Příkladem mohou být památníky ve Smečně²⁰ či ve Slaném – Kvíci²¹.

Památníky a pamětní desky na padlé a zemřelé z let 1939 – 1945, kterých je celkem 90, obsahují 427 jmen. Mimo toto období je na obou památnících ve Smečně uveden dobrovolník **Václav Voráček**, který roku 1937 padl během občanské války u Charany ve Španělsku.²² V koncentračních táborech zahynulo 66 osob, a to nejvíce v Mauthausenu (19 osob) a Osvětimi (7 osob). Památníky uvádí 7 jmen obětí spojeneckých náletů. V Mostě byl obětí jeden muž,²³ v Dubí u Kladna dne 12. 9. 1944 zemřely 3 osoby²⁴, dvě osoby zemřely 22. 3. 1945 v Kralupech nad Vltavou,²⁵ jeden muž se 18. 4. 1945 stal u Srbčce obětí amerického hloubkaře.²⁶

Na pomnících je uvedeno 16 rudoarmějců, z čehož 2 padli při bojích v květnu 1945. Při květnových bojích a na jejich následky přišlo o život též 63 Čechů a 1 Armén.²⁷ Na pomnících jsou též uvedeni dva vojáci československé armády v SSSR, oba ze Smečna, jeden

16 Hroby německých vojáků, zemřelých na následky zranění a pochovaných na hřbitově ve Slaném, byly po válce odstraněny.

17 Volksbund Deutsche Kriegsgräberfürsorge e.V. (Německý lidový spolek péče o válečné hroby) uvádí na Slánsku v jednotlivých obcích celkem 242 osob, které přišly o život v květnu 1945 a mají zde být pohřbeny, podle pamětníků je však skutečný počet výrazně vyšší.

18 Viz *Tabulka č.4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomnících na Slánsku* v příloze.

19 Jména 78 mužů, 23 žen a 4 dětí jsou uvedena na památníku, odhaleném *Na věčnou paměť popraveným a umučeným 1939 – 1945* (jak zní nápis) roku 1965 na slánském Hlaváčkově náměstí ve Slaném.

20 **Karel Fridrich** zemřel 10.3.1943 v Charkově, na památníku v areálu lesního divadla je však rok 1944. Rovněž uvedení V. Voráčka mezi oběťmi 2. sv. války je matoucí (viz. pozn. 22).

21 **Robert W. Dudley** z amerického bombardéru byl mechanik v hodnosti četaře (sergeant), ale na pomníku je uvedeno Cap. Robert W. Dudley. Otázkou je i vypovídací hodnota slánského památníku na Hlaváčkově náměstí, kde chybí jména rodáků F. A. Hellera či O. Fischera, o kterých se zmiňuje úvodní text tohoto sborníku, a přinejmenším dalších 7 obětí z dubna a května 1945 (viz poznámka č.1 u Tabulky č.4 v příloze).

22 Deska na podstavci pomníku padlým 1914 – 1918, stojícího na smečenském hřbitově, věnovaná obětem z let 1939 – 1945 uvádí i jeho jméno, což je vzhledem k úmrtí v roce 1937 zavádějící.

23 Rudolf Mikovec, uvedený na pamětní desce ve Mšeci.

24 Na tomto místě zemřelo 28 mužů a 9 žen, z toho však pouze 3 byli z regionu Slánska - Josef Volfík (Pchery), Jiří Novák (Velvary) a Marie Šimová (Vinařice).

25 Těmi byli Antonín Šafránek, uvedený na památníku v Nové Vsi a pohřbený ve Vepřku (Nová Ves – Vepřek) a Dagmar (Dáša) Fediuková, uvedená na památníku v Olovnici a pohřbená v Zeměchách (Kralupy - Zeměchy). Zde je pohřbena i další z obětí náletu - Teresie Tůmová.

26 *Večer toho dne byl napaden hloubkovým letcem nákladní automobil ČMD (Českomoravských drah – pozn. autora), který jel do Srbčce pro uhlí. Byl zabit šofér Coufal ze Slaného, zranění mlynář Mir. Grüner a jeho stárek ze Srbčce.* (Kronika Slaného, díl 1938-1947, str. 251). Pomník stojí před Srbčcí, na pravé straně silnice od Bďína.

27 Pomník po pravé straně silnice mezi obcemi Hvíždalka a Hříškov konstatuje: *Neznámý Armén bojující proti Němcům padl 7. 5. 1945.*

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

voják naší armády ve Velké Británii a tři čeští letci RAF.²⁸ Trochu nezvyklými připomínkami války jsou 3 železná kola sovětských tanků²⁹, Lípa Svobody v Loucké, děkována deska **JUDr. Brejníkovi** v Olovnici³⁰ a pamětní deska plukovníku Raichlovi, instalovaná roku 2002 v Beřovicích.³¹

Nyní se podíváme na některé hroby a památníky podrobněji.³² Ve Slaném na tzv. nemocničním hřbitově jsou pohřbeni tři vojáci prvorepublikové československé armády, jejichž životy vyhasly v souvislosti s výbušnou politickou situací v předvečer druhé světové války. Prvním je četař leteckého pluku č. 1 **Jaroslav Komárek**, narozený 7.4.1915 v obci Cep, okres Třeboň, který se zabil při srážce s vlakem u Votvovic (nyní Otovice) a byl pohřben 24. 10. 1938.³³

Druhým je voják cyklopraporu č. 1 **Ladislav Zita**, narozený roku 1914 v Mnichově Hradišti, který spáchal sebevraždu zastřelením, pohřbený 28. 11. 1938. Na hrobě je jeho fotografie v uniformě československé armády, ale chybně uvedený rok smrti 1917, odpovídající původně zde uloženému pěšáku c. a k. pěšího pluku č. 53.³⁴

Posledním pohřbeným je **Antonín Černý**. Nápis jeho hrobě konstatuje: *Svobodník 13. pěšího pluku R.D.Z. československé armády Antonín Černý, narozený 30. srpna 1915 ve Slaném, který padl v boji 31. října 1938 v Moravské Chrastavě u Letovic.*³⁵ K tomuto padlému – prvnímu padlému vojákovi od konce 1.světové války, který byl pohřben ve Slaném – je nutné uvést podrobnější údaje.³⁶

A. Černý byl po odvodu dne 17. 3. 1937 vtělen 1. října 1937 k pěšímu pluku 13 jako voják RDZ (rota doprovodných zbraní, ve které byly čtyři minomety a čtyři protitankových děl). Od 16. 11. 1937 do 13. 4. 1938 absolvoval poddůstojnickou školu u pěšího pluku 27 s pro-

28 Z regionu padlo či zemřelo ve 2. světové válce více vojáků. Například plukovník letectva (brigádní generál in memoriam) **Josef Berounský** (rodák ze Slaného, zahynul 30. 4. 1942 v Barentsově moři při potopení křižníku HMS Edinburgh), nadporučík letectva **Miloslav Vejražka** (narozený v německých Drážďanech, ale příslušný do Pozdně, zemřel 16. 10. 1940 při seskoku padákem z Wellingtonu 311. peruté během návratu z náletu na Brémy u West Willoughby, je pohřben v Honninghtonu), či voják **Jiří Schořalek** (narozený v německém Schmidhorst, ale příslušný do Neprobylce, zemřel 14. 6. 1940, kdy zůstal při bojích pohřešován u francouzského Dormelles). Ani jedno z těchto jmen není na Slánsku zmíněno na žádném pomníku. V Neprobylcké pamětní knize (<http://www.neprobylce.com/cz/novinky-cz/z-pametni-knihy-neprobylcke/n430>) je psáno, že v zahraničním odboji proti Němcům byl **Rudolf Valenta**. V ČSL armádě byl u letectva a po ukončení činnosti armády se přihlásil k pobytu u rodičů v č.p.1. V Neprobylcích byl několik neděl a pak se ztratil, jeho otec se svěřil, že odešel do zahraničního odboje do Anglie. O tom, že je v odboji věděla téměř celá vesnice, nikdo však letce neudal. Rodina Valentova byla zachráněna a československý letec padl v zahraničním odboji. Žádný letec toho jména však není v databázi VHA obsažen. Možná se jednalo o rotného Josefa Valentu, narozeného 13. 8.1917 v Hrdlovce, okres Duchcov, který zahynul 11. 1. 1942 při havárii po startu k operačnímu letu ve Spitfire 313. peruté na letišti Hornchurch (<http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=79653>), nebo o nadporučíka Arnošta Valentu, narozeného 25. 10. 1912 ve Svěbohově, okres Zábřeh, který byl zastřelen 31. 3. 1944 v okolí Zhořelce po dopadení při útěku ze zajateckého tábora (<http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=79641>).

29 První kolo - ze sovětského středního tanku T-34 - je umístěno na kamenném podstavci před památníkem v Hospozíně, druhá dvě - pojezdové kolo a napínací kladka ze sovětského těžkého tanku IS-2 - jsou zazděná v podezdívce plotu v zatáčce bývalé pražské silnice v Brandýsku (za identifikaci děkují Tomáš Jankovi z VHÚ).

30 *Vděční krajané JUDr.Ladislavu Brejníkovi, zdejšímu mlynáři, za jeho nezištnou pomoc potřebným po dobu těžké války v letech 1939 - 1945.*

31 Viz Tabulka č.5: *Jiné památníky na období 1939 - 1945 na Slánsku v příloze.*

32 Velké množství informací, které nepochází ani z hrobů či pomníků, bylo možno dohledat díky rozsáhlé korespondenci s různými institucemi v ČR i zahraničí.

33 V hrobě byl původně uložen srbský zajatec Alexandr Šumanovič, který zemřel 24. 10. 1916 ve slánské nemocnici a byl 30. 6. 1938 exhumován. Viz Slánský Obzor, ročník XXV, rok 1917, str. 32 - 43, Matrika městských hřbitovů obce Slánské, vydána dne 16. září 1921 (III. Hřbitov), str. 21 - 27, 41 - 42 a Dopis Odboru pro věci vnitřní rady místního národního výboru ve Slaném, č.j. 2006/1957 ze dne 24. května 1957, adresovaný Odboru pro místní hospodářství rady okresního národního výboru ve Slaném, 7 stran

34 V hrobě byl původně uložen Alija Palajić, narozený v Chorvatsku, pěšák pěš.pl.č.53, který zemřel 10. 2. 1917 ve slánské nemocnici a byl později exhumován. Viz odkazy u pozn.č. 33.

35 Správný název obce zní *Moravská Chrastová*. Jméno Antonína Černého je uvedeno na pomníku ve Slaném - Kvici (chybně v části 1914 - 1918), na památníku v Moravské Chrastové (<http://www.vets.estranky.cz/clanky/vpm-okres-svitavy/moravska-chrastova.html>) a v památníku obětem 1938 - 1939, umístěném v dělostřelecké tvrzi Bouda (<http://www.vets.estranky.cz/clanky/vpm-okres-usti-nad-orlici/delostrelecka-tvrz-bouda.html>).

36 V hrobě č. 4 byl původně uložen Jan Bajac, narozený v Kraňsku, zákopník želez. pl. č.1, který zemřel 12. 1. 1917 ve slánské nemocnici a byl později exhumován. Svobodník Černý zde byl pohřben 5. 11. 1938. Viz odkazy u pozn.č. 33

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

spěchem dobrým; dne 1. července 1938 byl povýšen na svobodníka.

Pěší pluk 13 byl od roku 1920 posádkou v Šumperku a v září 1938 mu velel plukovník pěchoty Karel Čejka. Pluk se skládal ze tří pěších praporů, náhradního praporu a samostatných rot. Po obsazení pohraničí držela čs. armáda pohotovost na nově určené demarkační čáře. Pěší pluk 13 měl roztaženy roty na širokém úseku. V noci ze 30. na 31. října využili henleinovci situace a provedli připravovanou akci k obsazení Moravské Chrastové, která neležela v záboru. Odzbrojili několik desítek čs. vojáků a příslušníků bezpečnostních sborů (téměř 60 osob) a zmocnili se jejich zbraní. Internované osoby začali transportovat na obsazená území Sudet, a připravovali se v okolí Moravské Chrastové k obraně. Velitel pluku byl alarmován, neměl však k dispozici dostatečné síly – jeho jedinou zálohou byla pouze část roty doprovodných zbraní. Pomocí nákladních automobilů a autobusů ji přesunul z Boskovic k Chrastové. V ranních hodinách 31. října vojáci spolu s četou 11. roty pluku a četnickým pohotovostním oddílem udeřili a obranu ordnerů překonali. V akci utrpěla armáda ztráty sedmi raněných a čtyř mrtvých (svobodník Antonín Černý a vojín Bedřich Stuchlík padli v boji, vojín Tomáš Morávek a vojín Alois Žatka byli převezeni do sborové nemocnice v Brně, kde svým zranění později podlehl³⁷).³⁸ Moravská Chrastová byla tedy dobyta zpět, při dalších jednáních však byla zařazena do tzv. šestého pásma záboru a znovu zabrána Němci. Po dobu války tedy ležela mimo území protektorátu.³⁹

Dalšími mrtvými jsou naši letci v RAF. Prvními jsou poručík **Stanislav Zeinert**, narozený 9. 12. 1915 v Neuměřicích a poručík **Miloslav Švic**, narozený 5. 10. 1916 v Lužci nad Vltavou, okres Mělník, oba uvedení v hodnostech štábních kapitánů na pomníku na letišti v Sazené. Vojenský letec z povolání Zeinert jako poručík letectva odešel do zahraničí na podzim 1939 a do naší armády v zahraničí vstoupil 2. 10. 1939 v Paříži. Jako pilot 311. čs. bomb. perutě RAF zemřel na následky zranění, která utrpěl při havárii cvičného letounu Wellington. Ten havaroval po startu z letiště Langham u Norfolkku dne 25. 5. 1941. Již dvě minuty po startu letounu vysadily najednou oba motory. Neovladatelný letoun havaroval v poli, tři muži zahynuli na místě, ostatních pět letců – mezi nimi i Zeinert a Švic – bylo vážně zraněno. Těžce zraněný Zeinert zemřel den po havárii, 26. 5. 1941, v nemocnici v Cromeru, Švic pak o 9 dní později, 4. 6. 1941. Zeinert⁴⁰ byl 30. května pohřben na hřbitově St. Ethelbert v East Wrethamu a 9. června zde byl pohřben Švic⁴¹.

Dalším padlým je nadporučík letectva **Leo Anderle**, narozený 24. 5. 1913 ve Vyškově, jehož symbolický hrob je na hřbitově v Ledcích. Z Protektorátu přešel do Polska již 2. června 1939, v RAF létal u čs. i britských perutí. Nezvěstný od 10. prosince 1942, pravděpodobně sestřelen německým stíhačem poblíž Bengházi při operačním letu z Káhiry na Maltu s letounem Halifax ze 38. perutě RAF⁴².

37 Viz <http://www.gruntova.cz/druha-svetova-valka/po-mnichovu>, Text též uvádí, že v roce 1947 byl čtyřem padlým československým vojákům odhalen v místě bojů památník a roku 2003 byli oceněni vojenským významem in memoriam.

38 Viz též A report č.21/2003 na str. 20 - 21 <http://www.army.cz/avis/a%20report2003/21/20.htm>

39 Viz kopie záznamu o úmrtí svob. Antonína Černého z Vojenského ústředního archivu Praha, čj. 2836/2009-2111 ze dne 22.12.2009, kopie kmenových dokladů v odpovědi Vojenského historického archivu Bratislava čj. VHÚ – 6-3/2010 – VHA, ze dne 15. 1. 2010 a elektronická informace Zdenko Maršálka z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, ze dne 19. 11. 2009 (archiv autora).

40 Stanislav Zeinert byl rozkazem ministra obrany ČSFR dne 1. června 1991 mimořádně jmenován do hodnosti plukovníka in memoriam (http://www.vets.estranky.cz/clanky/galerie-hrdinu/porucik-p_o-stanislav-zeinert.html). Vzpomenut je na Památníku čs. letcům, padlým ve 2. světové válce v Praze 6, na Pomníku Obětem 2. světové války z řad pilotů na Olšanských hřbitovech v Praze 3, v Kralupech nad Vltavou na Pamětní desce společné pro obě války, na Pamětní desce v MŠ v Lobečku a na Pamětní desce v ZŠ Mikovice.

41 Miloslav Švic (uváděno je i Miloš či Miroslav), poručík letectva prvorepublikové armády, který vstoupil do čs. armády 2. 10. 1939 v Paříži, je jako letec 311. perutě RAF vzpomenut na Památníku čs. letcům, padlým ve 2. světové válce v Praze 6 a na pamětní desce na rodném domě čp. 43 v Lužci nad Vltavou.

42 Je uveden v seznamu padlých a nezvěstných Památníku v El Alamejnu a na Památníku čs. letcům, padlým ve 2. světové válce (Praha 6). Jeden z členů jeho posádky – štábní rotmistr Bohumil Hájek – je zapsán na hrobě v Králově Dvoře – Počáplech (<http://www.vets.estranky.cz/clanky/vpm-okres-beroun/pocaply.html>).

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Posledním letcem je poručík **Alois Mžourek**, narozený 12. dubna 1915 v Hospozíně, kde je také uveden na památníku. Vojenský letec z povolání (četař délesloužící), přešel hranice 28. 7. 1939 a do čs. armády vstoupil 2. 10. 1939 v Paříži. Jako pilot RAF zahynul 16. října 1944 na letišti Gatwick při startu letounu Mosquito, kterému vypověděl motor a zřítel se a shořel. Pohřben je na hřbitově Bury St. Edmunds v Suffolku.⁴³

Prvním zemřelým z pozemního vojska je **Antonín Umlauf**, narozený 11. 6. 1910 v Kvílicích,⁴⁴ odvedený do čs. armády 25. 4. 1940 v Marseille (osobní číslo F-3122). Desátník 1. čs. divize ve Velké Británii (1. smíšená brigáda, Pěší pluk 2) zemřel 26. 8. 1940 v nemocnici v Upton (Opton) a byl pohřben 28. 8. 1940 v Chesteru (General Cemetery).⁴⁵

Dalšími československými vojáky, padlými v zahraničí, jsou dva příslušníci československé jednotky v SSSR, narození ve Smečně, kde jsou uvedeni na obou památnících. Prvním je svobodník **Karel Fridrich**, narozený 25. 3. 1922 na Smečně, zapsaný do českosl. vojska 8. 4. 1942 v Buzuluk. Jako příslušník 1. pěšího polního praporu, ve kterém se jako velitel družstva ve 2. rotě účastnil bojů u Sokolova, byl od 10. 3. 1943 nezvěstný v oblasti ukrajinské Artučovky. Byl hospitalizován v Charkovské 1. armádní nemocnici, kde byl 14. března 1943,⁴⁶ po proniknutí tankových jednotek SS (Tankový sbor SS) do Charkova, v nemocnici spolu s dalšími zraněnými příslušníky čs. jednotky a vojáky Rudé armády zastřelen německými vojáky.⁴⁷

Druhým padlým je poručík **Jaroslav Duda**, narozený na Smečně 7. 11. 1911. Příslušník oranské skupiny, který byl zapsán 7. 2. 1942 v Buzuluk do českosl. vojska (kmenové číslo 0.054/M a 0.840/D), se jako četař 2. roty 1. ČSSPP v SSSR⁴⁸ účastnil bojů u Sokolova, kde byl 9. 3. 1943 raněn. Jako příslušník 1. pěšího praporu 1. pěší brigády padl v bojích o Duklu v lokalitě Barwinek dne 1. 10. 1944.⁴⁹

Zajímavý je též osud anglického zajatce – ženisty **A. Marriotta**. V prvních měsících roku 1945 procházely naším krajem nekonečné kolony zajatců, kteří byli takto přemísťováni před postupující frontou. Při průchodech těchto kolon Slaným a Slánskem zajatci zůstávali na noc vždy v některé vesnici na trase pochodu. Dne 16. března zůstala jedna z těchto kolon na noc v Jedomělicích. Anglický zajatec Marriott byl oddělen od svého kamaráda a tak se snažil kolem šesté hodiny večerní přelézt přes plot z jednoho dvorka do druhého.⁵⁰ Německá stráž – údajně velmi mladý voják – se domnívala, že se jedná o pokus o útěk, a 24-letého zajatce z anglického Halifaxu zastřelila.

Mrtvý Angličan byl svými kamarády odnesen do márnice místního hřbitova. Druhý den o 6. hodině ranní vykopalo šest jeho kamarádů hrob. Pohřbu, který byl stanoven na 9. hodinu, se účastnilo 26 spoluzajatců s důstojníkem. Rakev s mrtvým, která byla zahalena anglickou vlajkou, vynášelo dvanáct Britů z márnice špalírem ostatních ke hrobu. Při vynášení mrtvého zazněl hlas polnice, který se do dálky ozýval po delší dobu. Nad hrobem promluvil důstojník anglicky

43 Vzpomenut je na Památníku čs. letcům, padlým ve 2. světové válce v Praze 6 a na Pomníku Obětem 2. světové války z řad pilotů na Olšanských hřbitovech v Praze 3.

44 Jeho jméno je bez dalšího vysvětlení uvedeno v Plchově, na pravé desce na památníku, pod reliéfem T.G.M (deska vlevo je věnována obětem světové války 1914 - 1918 a obsahuje 8 jmen) s textem: *Umlauf Ant., Nar. 11. 6. 1910, Zemř. 26. 8. 1940*. Ani zmínka o tom, že je zde uvedeno jméno vojáka zahraniční armády.

45 Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailOsoby.aspx?soldierId=823>

a <http://www.valecnehroby.army.cz/Evidence/vysledky-hledani-vzahranici?pfil=True&fmin=Anton%C3%ADn&srn=Umlauf&st=1>

46 Je uváděno i datum 10. 3. či 11. 3. 1943.

47 Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeLegionaru/DetailOsoby.aspx?soldierId=4846>, <http://forum.valka.cz/viewtopic.php/title/Sokolovo-seznam-padlych-a-zajatych-vojaku-1-CSSPP/t/40183> a <http://forum.valka.cz/viewtopic.php/t/35883>. Je uveden též na památníku ve Vojenské nemocnici v Charkově (<http://www.valecnehroby.army.cz/Evidence/detail-hrobu-ci-mista?id=1010645>).

48 První československý samostatný polní prapor v SSSR, zformován v červenci 1942 v Buzuluk.

49 Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=58> a <http://forum.valka.cz/viewtopic.php/p/131758#131758>. V roce 1948 mu byla udělena Sokolovská pamětní medaile in memoriam.

50 Dle pamětníka V.Hrdličky. Kronika pamětní obce *Jedomělčice* (str. 116) událost popisuje následovně: *O 6. hodině večerní zákeřně zastřelen byl německým žoldněřem anglický vojn. A. Marriott, když v křečtě (jámě) rolníka Josefa Kindla čp. 3 se shýbal pro syrový brambor, by trochu ukojil krutý hlad.*

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

delší řeč, kterou vojín vyslechli v pozoru.⁵¹

Spojenečtí důstojníci byli touto událostí pobouřeni a tak prý proběhl s německým vojákem v jedomělické sokolovně polní soud, jehož výsledkem bylo údajně převelení mladého příslušníka Wehrmachtu na východní frontu. Po válce byl Marriott exhumován a údajně si pro jeho ostatky přijela rodina.⁵² Na hřbitově v Jedomělicích však jeho náhrobek, postavený místními občany, zůstal dosud.⁵³

Dalšími spojeneckými vojáky, pohřbenými v našem regionu, jsou členové posádky amerického bombardéru - létající pevnost Douglas B17-G výrobního čísla 44-6573 - z 603. bombardovací perutě 398. bombardovací skupiny,⁵⁴ sestřeleného nad Slaným v lokalitě Božího hrobu 2. března 1945. Osm padlých letců (9. člen posádky, zadní střelec sgt. Selmer K. Haakenson, přežil) bylo pohřbeno 4. 3. 1945 v německé Vojenské čtvrti na slánském IV. hřbitově. Z tohoto místa pak byly ostatky 24. 5. 1945 přeneseny na Vojenské oddělení čsl. a ruských vojinů na IV. hřbitově a následně 6. srpna 1946 byly jejich exhumací ve Slaném zahájeny oficiální exhumace amerických letců padlých v ČSR.⁵⁵ Jejich ostatky byly převezeny do Francie na Americký vojenský hřbitov v lotrinském Saint Avold. Sergeant U. S. Army Air Forces **Kenneth J. Plantz** z Minnesoty, držitel vyznamenání Purpurové srdce, zůstal jako jediný z posádky bombardéru pohřben v Saint Avold⁵⁶. Ostatky zbylých členů posádky byly převezeny do USA, kde jsou nyní sestřelení letci pohřbeni.

Poručík **Donald R. Christensen** leží na hřbitově v Kalifornii, poručík **William H. Love** je pohřben na Národním hřbitově Golden Gate v kalifornském San Bruno, poručíci **Harry Ostrow** a **John V. Gustafson** jsou pochováni na Národním hřbitově Camp Nelson v kentuckém Nicholsville, četaři **Robert W. Dudley** a **Elmer G. Gurba** na hřbitovech v Ohiu a četař **Albert S. Carlisle, Jr.** na hřbitově ve Vermontu⁵⁷.

Ve Slaném mají letci kromě náhrobku na Vojenském oddělení čsl. a ruských vojinů na IV. hřbitově, pod kterým již nikdo neleží, pamětní desku a památník na letišti a **Robert W. Dudley** je uveden na památníku ve Slaném – Kvíci.⁵⁸

51 Viz *Kronika pamětní obce Jedomělic*, založená dne 1. ledna 1926, str. 114 – 117 a písemné svědectví Václava Hrdličky (archiv autora).

52 Podle sdělení PHDr. Radka Tomáše, asistenta vojenského přidělnice britského velvyslanectví v Praze, se žádná další informace o zemřelém vojákovi a místě jeho současného hrobu zjistit "bohužel nepodařilo a s největší pravděpodobností bez znalosti služebního čísla ani nepodaří, neboť miliony záznamů z této doby v londýnských archívech nejsou digitalizovány, a hlavním identifikátorem tedy zůstává právě služební číslo", které se však nepodařilo zjistit. Viz e-mail ze dne 11. 7. 2011 (archiv autora).

53 Nápis na hrobě říká: *Marriott Sapp, Royal Engineer, Halifax, England, 24 roků stár. Anglický zajatec, zastřelen na pochodovém přesunu německou stráží dne 16. 3. 1945 v Jedomělicích.*

54 603rd Bomber Squadron, 398th Bomber Group, Heavy.

55 *Oficiální exhumace amerických letců padlých v ČSR byly zahájeny 6. 8. 1946 ve Slaném a v témže roce byla většina z nich také dokončena. ... Neoficiální exhumace provedli Američané již v roce 1945 v těch částech republiky, které osvobodili.*

56 Informace z databáze The American Battle Monuments Commission <http://www.abmc.gov>

57 Viz e-mail Marthy Sell (The American Battle Monuments Commission) ze dne 20. 10. 2010 (archiv autora): *The Register of World War II Dead shows that the remains of the following War Dead were returned to the U.S. for interment at national or private cemeteries as shown below:*

2LT Donald R. Christensen, O-780518, private cemetery in California

2LT William H. Love, O-781350, Golden Gate National Cemetery, San Bruno, California

2LT Harry Ostrow, O-1593155, Camp Nelson National Cemetery, Nicholsville, Kentucky

2LT John V. Gustafson, O-717945, Camp Nelson National Cemetery, Nicholsville, Kentucky

SGT Robert W. Dudley, 3558720, private cemetery in Ohio

SGT Elmer G. Gurba, 35052024, private cemetery in Ohio

SGT Albert S. Carlisle, Jr., 31340415, private cemetery in Vermont

Pending repatriation of their remains to the U.S. for permanent interment, all were interred at the temporary Saint Avold US Military Cemetery, Metz, France.

58 Důvod, proč je R.W. Dudley na tomto památníku uveden - navíc chybně coby Dudley - jako jediný z celé posádky, se nepodařilo zjistit. Vysvětlením může být skutečnost, že byl jako jediný jmenovitě uveden ve slánské Matrice IV. hřbitova (na straně 212), i když s chybným křestním jménem - *Charley Dudley, Toledo.*

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Posledními příslušníky armády, které bych chtěl zmínit, jsou čtyři vojáci československé armády v zahraničí, pochovaní na vojenském pohřebišti na IV. hřbitově ve Slaném.⁵⁹ Prvním je četař **Václav Kalivoda**, narozený 19. 7. 1912 v Kupičově na Volyni⁶⁰, původním povoláním krejčí, ženatý. Do čs. armády byl odveden 14. 3. 1944 v Rovně⁶¹. Jako příslušník 1. čs. armádního sboru v SSSR (kmenové číslo 110.546/M) zemřel 23. 10. 1945 v nemocnici ve Slaném na tyfus.⁶²

Četař **František Cap**, narozený 13. 2. 1911 na Podkarpatské Rusi (Volosianka, okres Velký Bereznyj)⁶³ byl do čs. armády odveden 30. 1. 1943 v Buzuluku. Příslušník 1. čs. armádního sboru v SSSR (kmenové číslo 2.702/M), zemřel 11. 5. 1958.⁶⁴

Svobodník **Andrej Nikolaj Novoseleckij**⁶⁵ narozený 24. 10. 1905 na Podkarpatské Rusi (Jasiňa, okres Rachov), původním povoláním vorař, svobodný. Byl odveden do maďarské armády odkud 21. 10. 1940 zběhl do SSSR. Byl zatčen a poslán do gulagu. Do čs. armády odveden 17. 2. 1943 v Buzuluku. Příslušník 1. čs. armádního sboru v SSSR (kmenové číslo 2.397/M), demobilizovaný 7. 6. 1946. Poválečná adresa Slaný, Palackého 212. Zemřel 21. 9. 1959.⁶⁶

Miroslav Baňka, narozený 6. 12. 1920 ve Slaném, původním povoláním truhlář, jako ročník 1920 ve snaze vyhnout se totálnímu nasazení vstoupil do vládního vojska. V květnu 1944 byl odeslán do Itálie ke strážní službě, odkud 22. června 1944 dezertoval a se skupinou dalších vládních vojáků se dostal na již osvobozené území Francie. V Lyonu podali 18. září přihlášku do čs. armády a celá skupina byla odvezena přímo k Čs. samostatné obrněné brigádě. Po evidenci a vystrojení u doplňovací roty byl 13. 10. odveden (osobní číslo W-318), 27. října zařazen k záložní tankové rotě a poté odeslán k 1. rotě motorizovaného praporu. V hodnosti desátníka byl demobilizován 22. 12. 1945. Zemřel 29. 10. 1952.⁶⁷

Popis osudů všech obětí, které jsou uvedeny na hrobech a památnících na Slánsku, značně přesahuje vymezený prostor této studie a byl by vhodný pro samostatnou publikaci. Dovoluji si tedy vybrat několik památníků a hrobů, které považuji za natolik zajímavé, že se o nich rozepíšu podrobněji.

Největší počet jmen obětí z našeho regionu, z nichž naprostá většina zemřela v koncentračních táborech, uvádí výčtovou formou slánský pomník na Hlaváčkově náměstí. Nejvíce jmen patří obětem z Osvětimi (30 osob), Mauthausenu (16 osob) a Terezína (13 osob).⁶⁸ **Jiří Elznic**, **Josef Elznic**, **Václav Hampejs**⁶⁹, **Štěpán Holý**⁷⁰ a **Jaroslav Růžička**, zde

59 Vojenské oddělení československých a ruských vojnů, založené 12. 5. 1945 (jak zní nadpis na straně 211 slánské Matriky IV. hřbitova, založené dne 24. září 1919) se nyní nazývá Pohřebišťe padlých a zemřelých z druhé světové války na slánském IV. hřbitově. 60 Tato oblast, odkud se část populace – tzv. volynští Češi – po válce přestěhovala do naší vlasti, patřila nejprve carskému Rusku, pak Polsku, po válce SSSR a nyní je součástí Ukrajiny.

61 Stejný den byli spolu s ním odvedeni i další členové rodiny Kalivodů z Kupičova. Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DatabazeLegionaru.aspx>.

62 Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=40006>, elektronické sdělení Zdenko Maršálka z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, ze dne 24. 9. 2010 (archiv autora) a slánská Matrika IV. hřbitova, str.212. Maršálek uvádí jako datum úmrtí 25. 10. 1945, patrně jde spíše o datum pohřbu.

63 Název Podkarpatská Rus byl pro východní část uherské Horní země používán až v letech, kdy se území stalo součástí ČSR.

64 Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=505>, kde je uveden jako Fedor Cap.

65 Jsou uváděna též příjmení Novoselecky, Novoselecký a křestní jméno Andrej.

66 Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=3411> a elektronické sdělení Zdenko Maršálka z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, ze dne 24. 9. 2010 (archiv autora). Maršálek uvádí jako datum odvodu 17. 2. 1942, ale v databázi VHA je rok 1943.

67 Viz <http://www.vuapraha.cz/Pages/DatabazeVHA/DetailVojaka.aspx?soldierId=49423> a elektronické sdělení Zdenko Maršálka z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, ze dne 24. 9. 2010 (archiv autora).

68 Viz Slánský Obzor, ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 68 – 72 a 74. Jména **Rainhold Kraus** a **Alois Štrobl**, uvedené na památníku, však zde nejsou.

69 Podrobněji se o něm rozepisuje Slánský Obzor (ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 66 – 67) a jeho jméno je též uvedeno na pamětné desce na budova České pojišťovny (Praha 1 - Nové Město, Spálená 76/14, http://www.vets.estranky.cz/fotoalbum/Vojenska-pietni-mista/Vojenska-pietni-mista-Praha-1/06_1803_1919_praha-1--spalena-76-14.jpg-.html).

70 Vrchní četnický strážmistr ve Slaném, narozený roku 1894 ve Voltýřově (okres Milevsko), legionář - dělostřelec (mladší ohněstrůjce) ruských legií, byl zatčen 23. 8. 1941 za výroky proti III. říší. Po válce byl posmrtně vyznamenán čs.válečným křížem a povýšen na nadporučíka Sboru národní bezpečnosti (viz Václav Krůta a kolektiv: *Českoslovenští legionáři okres Kladno*.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

uvedení, jsou pohřbeni na hřbitově ve Slaném. **Arnošt Lówy, Otta Lówy, Anna Lówyová, JUDr. Egon Popper, Hugo Popper a Elsa Popperová** jsou zapsáni na hrobech na židovském hřbitově ve Slaném. **Vilém Židek** je pohřben na hřbitově v Domažlicích.⁷¹ **JUDr. Miroslav (Mirko) Haken**⁷² a **Josef Sušánek** jsou uvedeni rovněž na pamětní desce v Požární stanici ve Slaném.⁷³

Popsat osudy všech 105 obětí, jejichž jména jsou zde uvedena, by značně překročilo rozsah zveřejněného textu. Proto se chci podrobněji věnovat několika pomníkům v obcích okolo Slaného.

První obcí, o které se chci zmínit podrobněji, je Pozdeň, na jejímž památníku padlých vojáků ve světové válce 1914 – 1918 jsou na desce s nápisem Oběti německé okupace 1939 – 1945, umístěné na podstavci, jména **Brejcha Karel, Charvát František a Neuman Emanuel**. Zatímco *Pamětní kniha obce Pozdeň* uvádí ještě Ottu Neumana s manželkou a dvěma dětmi, Adolfa Neumana se synem a dcerou a Hedviku Liscovou, kteří zahynuli v koncentračních táborech⁷⁴ a Karla Hamouze, popraveného 9.3. 1945 v Praze na Pankráci,⁷⁵ tato jména, stejně jako nadporučík letectva **Miloslav Vejražka**,⁷⁶ zde však nejsou uvedena.

Zatímco osud E. Neumana⁷⁷ a F. Charváta⁷⁸ je v pamětní knize popsán poměrně stručně, Karlu Brejchovi je věnováno více místa,⁷⁹ především na stranách popisujících dění v roce 1941:⁸⁰ *Národní poslání konaly v té době mnohé mlýny. Přes zákaz semlely lidem. Také zdejší mlýn a mlynář Karel Brejcha vykonaly kus národní práce. Zatím účelem dal v roce 1940 nově zařídit mlýn značným nákladem. Sta lidí, z Pozdně i okolí, z Hřešic, Líského, Bilichova i Jedomělic, jakož i známých poznalo dobrodruží mlýna. V květnu 1941 přijela do mlýna hospodářská*

Okresní úřad Kladno a Státní okresní archiv Kladno, 2002, str.87). Proto na rodinném hrobě čteme: *Štěpán Holý, Nadporučík S.N.B., Umučen v Mauthausenu 6. 12. 1941.*

71 Vilém Židek zemřel 3. 5. 1945 a je pohřben spolu se Štěpánem Balogem ze Stupavy (viz http://www.vets.estranky.cz/fotoalbum/Vojenska-pietni-mista/vojenska-pietni-mista-okres-domazlice/07_0301_028_domazlice-h37_do.jpg.-.html).

72 Podrobněji se o něm rozepisuje Slánský Obzor, ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 66.

73 Některá jména, uvedená na Hlaváčkově náměstí, se objevují i na dalších památnících ve Slaném. Bureš Václav, Kapalín Karel, Kerner Karel a Macek Bohuslav jsou uvedeni na památníku ve Slaném - Kváci. Kapalín Karel, Fišer Josef, Chadalík Emil, Klaus Josef, Vidimský Ferdinand a Míšek Václav jsou uvedeni na pamětní desce na budově bývalé Dělnické pekárny. Náhlavský Václav a Pokorný Alois jsou uvedeni na pamětní desce na budově bývalé vrátnice ČKD. Josef Mařík, Stanislav Oplít a Silva (Sylvestr) Dufek jsou uvedeni na pamětní desce na budově bývalého Družstva Vzájemnost. Holeček Josef je uveden v pamětní knize města Smiřice (narozen 14. 3. 1896 ve Smiřicích, zemřel v dubnu 1942 v koncentračním táboře Mauthausen, strojní zámečnick, bytem ve Slaném, ženatý, otec 1 děcka, viz <http://www.smirice.eu/valka/obeti.htm>).

74 *Pamětní kniha obce Pozdeň na str. 175 uvádí pod nadpisem V koncentračních táborech:*

Neuman Otto, úředník v Praze, zahynul v Osvětimi s manželkou Klárou a děti Jiří a Hana Neuman Adolf, úředník, Praha, zahynul v Osvětimi se synem Adolfem ml. a dcerou Ruth. Liscová Hedvika, rozená Neumanová, manželka úředníka, Praha Vinohrady, zahynula v Osvětimi Rajsko (Birkenau).

Narozená 9. 9. 1897, poslední bydliště před deportací Praha XII, Schwerinstrasse 122 (Schwerinova 122). Dne 12. 9. 1942 byla deportována z Prahy do Terezína (transport Bg-769) a odtud 12. 10. 1944 do Osvětimi (transport Eq-1046), kde zahynula (<http://www.holocaust.cz/cz2/victims/person/1615069>).

75 *Pamětní kniha obce Pozdeň na str. 176 uvádí pod nadpisem Další oběti okupace:*

Hamouz Karel, narozen 6. VII. 1898 v Pozdní, ženatý, rolník, bytem v Drnku, zatčen 12. října 1943, vězněn na Pankráci. Popraven 9. března 1945 v Praze na Pankráci pro sabotáž německého hospodářství (zadržel obilí).

76 Viz pozn č.28.

77 *Pamětní kniha obce Pozdeň o něm hovoří na stranách 163 (V únoru 1942 sebrán Němci pro izraelskou víru řádný občan Emanuel Neuman, obchodník., zanechav zde manželku a 2 syny.) a 175 (Neuman Emanuel, nar. 28. X. 1889, ženatý, obchodník, israel.vyznání, od 22. II. 1942 Terezín, později v koncentračním Izbica u Lublina, Polsko, kde patrně i zahynul. Poslední zpráva v listopadu 1942). Dne 26. 2. 1942 byl deportován z Kladna do Terezína (transport Z-452) a odtud 11. 3. 1942 do Izbicy (transport Aa-678), kde zahynul (<http://www.holocaust.cz/cz2/victims/person/1682539>).*

78 *Pamětní kniha obce Pozdeň na str. 176 uvádí pod nadpisem Další oběti okupace:*

Charvát František, narozen 4. IX. 1904 Vinařice u Loun, ženatý, kamenický mistr, bytem v Praze. Zatčen 6. října 1941 v Pardubicích, vězněn tamtéž 6 měsíců, později v Drážďanech, odsouzen k smrti 13. ledna 1943, jakožto komunistický činovník ilegální organizace proti Němcům. Popraven 18. června 1943 v Drážďanech.

79 Rod Brejchů byl totiž nejstarším rodem v obci a dle farních záznamů hospodařil na mlýně v Pozdní čp. 35 již od roku 1691 (Viz pamětní kniha, str.158).

80 *Pamětní kniha obce Pozdeň o něm hovoří v souvislém textu na stranách 158 – 161 a pak na str. 176 (Brejcha Karel, nar. 25.VII. 1905, svobodný, mlynář a rolník, odsouzen stanným soudem k trestu smrti pro sabotáž německého hospodářství (semílání obilí občanstvu přes zákaz). Popraven 2. října 1941 v Praze.).*

kontrola. Druhý den přijela znovu a našla nedopatřením dosti dobře neuložené záznamy o mletí „načerno“, tj. přes zákaz. Pod pohružkou kontroly stárkovi, vydal tento pod nátlakem „černou knihu o mletí“, která byla schována v obci. Tímto se celý případ velmi zvětšil, neb kontrolní orgány sečetly i semleté krmné obilí v knize zapsané. Bylo učiněno vše, aby v Praze se případ likvidoval. Mlynáři Brejchovi bylo také později vlivným přítelem oznámeno, že spisy o případu se ztratily, tj. byly založeny do starých spisů. . . . .

V kritické době války žili na mlýně i 60 korcovém hospodářství Barbora Brejchová, rozená Vlčková z Pozdně čp. 15, narozená 27. 2. 1881, vdova po mlyn. + Aloisi Brejchovi, její syn Karel Brejcha, narozený 25. 7. 1905, mlynář. Dcery Emilie, provdaná Prokopová v Líském a Marie, provdaná Ibllová v Libovici, obě na hospodářství. Od podzimu 1938 byl ve mlýně zaměstnán stárek Bedřich Popelka. V měsíci září 1941 konal mlynář Brejcha přípravy ku svatbě, aby dopřál své matce již klidu. Bohuželováno, stalo se, co nikdo neočekával. Protektor Neurath odchází z Prahy a přichází za něho generál policie R. Heydrich. Prvním jeho činem bylo stanné právo. . . . .

Dne 30. září po poledni přijelo do mlýna auto. Bylo to gestapo pro mlynáře Brejchu a objevilo se tu na nové anonymní udání. Těžké bylo loučení matky se synem, ač ani na nejhorší nepomysleli. Ani nikdo z nás. Bylo překvapením vůbec, jakým způsobem byly spisy nalezeny. Nevím z jakého důvodu byli hned na počátku případu viněni z něho zdejší rodáci Ant. Houdek a můj bratr Karel Hamouz. Konstatují zde, že toto turzení je nepravdivé, což je též prokázáno. Dne 2. října při poslechu rozhlasu v 7 hodin večer nás překvapila všechny bolestná zpráva: „Rozsudkem stanného soudu v Praze byli dnes odsouzeni: ... Karel Brejcha, mlynář, Pozdeň, okres Slaný ...semlel a hromadil větší množství obilí „na černo“ a odnímal je tak válečnému (německému) hospodářství ... Odsouzeni k trestu smrti. Rozsudky byly vykonány ihned.“ Nikdo z nás nechtěl věřit této zprávě a v mnohém oku zaleskla se slza.

V předvečer založení rodiny byl vzat německými katy násilně život 36 roků starému mlynáři Karlu Brejchovi, veřejnému pracovníku, členu Sokola, hasičského sboru a řady jiných. Osudem stíhaná matka prožívala největší bolest. Občané ztratili dobrého člověka, který v době války položil za vykonané dobro lidem život. Malovaný rodový znak, hlásající na mlýnu čp. 35 počátek rodu Brejchů od r. 1691 oznamuje tam i hlásá konec posledního mužského potomka rodu, nešťastný rok 1941 tedy přesně za 250 let. Bylo ihned pátráno nenápadně, kde byl pohřben. Nacistická prakse však za svými zločiny zahladila stopy.⁸¹

K obětem na životech civilního obyvatelstva docházelo po celou dobu války a existence Protektorátu. Jeden z takových případů zmiňuje i zápis *Pamětní knize obce Pozdeň*,⁸² který se týká sousední obce Hřešice.⁸³ Na památníku, věnovaném občany z Hřešic obětem německého nacismu 1939 – 1945, jsou uvedena tři jména - Miller Josef, Bichertová Emilie a Kratochvílová Libuše.

Zde se na jaře 1945 odehrála *takzvaná hřešická tragédie*. Na statku čp. 7 uprostřed obce, proti kapličky, hospodařila paní **Emilie Bichertová** se dvěma syny. Milošovi bylo dvacet tři let, Vládovi dvacet. Tehdy seskočil do katastru obce Hřešice, směrem ke Mšeci, ruský parašutista kapitán Vladimír Michajlovič Orlov. Seskočil v noci a ráno, když viděl oba chlapce pracovat na poli, je oslovil a požádal o pomoc. Chlapci jeho padák zaorali a důstojníka bez vědomí matky ukryli na statku v kůlně. Připravili mu úkryt, ve kterém ho v případě potřeby mohli zazdíť. Kapitán z úkrytu často vysílal zprávy, a Němcům se proto podařilo vysílačku lokalizovat. Nad obcí předtím několikrát přelétalo německé průzkumné a kurýrní letadlo Fieseler 156 Storch, které vysílačku patrně lokalizovalo.

---

81 Na straně 161 pamětní knihy pak je již pod nadpisem *V roce 1941 zemřeli* na 10 řádku konstatováno pouze: 2./10. Karel Brejcha, mlynář, rozený 25. 7. 1905, popraven zastřelením, s ním vymřel i nejstarší rod v obci pozdeňské.

82 Str.174: V neděli 15. dubna byla patrně na udání obklíčena sousední obec Hřešice a ve statku Emilie Bichertové čp. 7 hledána gestapáky tajná vysílačka. Při tom rolnice Bichertová gestapáky utlučena a horník Josef Müller zatčen a v Terezíně popraven.

83 Od roku 1980 součástí obce Pozdeň (Pozdeň – Hřešice).

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Kolem poledne v neděli 15. dubna 1945 chlapani viděli přijíždět vojáky spolu s radiovzemem k vesnici. Utíkali varovat ruského kapitána a ukrýt ho v připravené skrýši, kterou zazdili. Potom utekli korytem potoka na Nedoby (prý zde chlapani měli připravený další úkryt pro kapitána), směrem na Milý a později utíkali směrem na Trpoměchy a Královice, kde se několik dní schovávali na vrchu Řípec. Pak vládu začaly bolet zuby a tak přešli do Mšce a v této oblasti pobývali až do konce války.

Němečtí vojáci obsadili vesnici. Všichni občané, včetně nejmenších dětí a nemocných, kteří byli vyneseni na dvory svých usedlostí, se museli shromáždit u kapličky na návsi. Přes důkladnou prohlídku všech stavení v obci se Němcům nepodařilo úkryt objevit. Ve statku u Bichertů ale objevili zbytky drátů od vysílačky a jídlo a noviny. Paní Bichertovou gestapáci krutě vyslýchali již na statku, údajně byly v místnosti vidět zbytky jejích vlasů. Poté ji odvezli na gestapo do Kladna, kde po krutých výsleších druhého dne zemřela. Vláda se po návratu domů ze žalu nad ztrátou maminky v létě 1945 zastřelil.

V tu neděli 15. dubna 1945 byl též zatčen horník **Josef Miller** z čp. 36, prvorepublikový komunista, který pak byl eskortován do Terezína, kde byl zastřelen.⁸⁴

Libuška Kratochvílová, narozená roku 1929, přišla o život v hájovně mezi Hvězdou a Mšecí. Ve dne sem na jaře 1945 vnikl muž ozbrojený samopalem – patrně partyzán, ale mohl to být i německý dezertér či uprchlý sovětský zajatec. Hajný Válek zde bydlící otevřel dveře s puškou v ruce a v tu chvíli na něj muž vystřelil dávku, prostřelil mu rameno a za ním stojící Libušku trefil do hlavy (prý do čela). Byla na místě mrtvá. V hájovně na chodbě měla být umístěna pamětní deska,⁸⁵ připomínající tuto událost, současní obyvatelé o ní však nevědí.

Druhou největší skupinou obětí po těch, kteří zemřeli v koncentračních táborech, co do počtu jmen na památnících a hřbitovech na Slánsku, jsou ti, kteří přišli o život v květnových bojích 1945 či na zranění tehdy způsobená.⁸⁶ Z tohoto období bych chtěl zmínit některé oběti z obcí Hvězda, Sazená, Knovíz a Brandýsek.

Na Hvězdě je kromě Františka Ryšlavého, který zemřel 15. 1. 1943 v koncentračním táboře Dachau, uveden **Jan Pondělíček**, který padl 7. 5. 1945 a **Jaroslav Cháňa** a **Josef Kott**, kteří padli 6. 5. 1945. Cháňa, který je pohřben na hřbitově v Malíkovcích, je též uveden na památníku v Řisutech a na památníku Dolu Nejedlý, umístěného v bývalém dole Mayrau. Spolu s Kottem mají též každá pamětní desku na hájovně u silnice mezi Hvězdou a Mšecí. Zde ukazovali jako instruktoři, jak se má zacházet s pancéřovou pěstí, která při tom vybuchla a oba usmrtila.⁸⁷

Pondělíček, pohřbený rovněž na hřbitově v Malíkovcích, je uveden též na samostatném památníku za domem u silnice ze Hvězdy na Mšec. Zde - u ovčína poblíž Hvězdy - přišel o život, když chtěl pancéřovou pěstí vystřelit na Němce jedoucí po silnici ke Mšecí, ale zpětný odraz ho roztrhal.⁸⁸

84 Viz písemná vzpomínka Václava Hrdličky (archiv autora) a Slánský Obzor, ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 76 – 78.

85 Viz písemná vzpomínka Václava Hrdličky (archiv autora).

86 Příkladem může být dělník **František Šroubek**, zraněný v pozdních nočních hodinách 8. 5. 1945 při přestřelce s Němci ve Slaném, který zemřel 30. 5. a je pochován na Pohřebišti padlých a zemřelých z druhé světové války na slánském IV. hřbitově, nebo kladenský ligový fotbalista **František Kloz**, raněný při bojích o německý muniční sklad u Hříškova do nohy, který dostal do rány snět a zemřel 13. června 1945 (na pamětní desce v Hříškově i ve Slánském Obzoru je uváděn jako Kloz, pouze pomník v Kladně - Ostravci uvádí jeho jméno správně).

87 Dne 6. května po poledni předváděli horník Jaroslav Cháňa a dělník Josef Kott, oba z Hvězdy jako instruktoři, jak se má zacházet pancéřovou pěstí. Při tom pancéřová pěst vybuchla a oba nešťastníky na místě usmrtila (Slánský Obzor, ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 56).

88 Z neznalosti zacházení se zbraněmi ovšem docházelo často k neštěstí. U ovčína poblíž Hvězdy přišel o život občan Pondělíček. Chtěl pancéřovou pěstí vystřelit na Němce jedoucí po silnici ke Mšecí, ale zpětný odraz ho roztrhal (viz vzpomínka Stanislava Bayera. In: 1939 – 1945 ve vzpomínkách slánských pamětníků. Sborník příspěvků. Vlastivědné muzeum ve Slaném, Slaný 2010, str.80). Slánský Obzor (ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 56) událost popisuje: *Tak při přestřelce 7. května asi o 18. hodině byl Němci zastřelen u hájovny na Hlíně (katastr Malíkovice) zemědělec Jan Pondělíček z Hvězdy, který konal spojku mezi Hvězdou a Mšecí.*

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Na památníku obětem německé okupace 1939 – 1945 v Sazené,⁸⁹ je mimo jiné uvedeno, že se zbraní v ruce padli **Vítězslav Cífk**a a **Antonín Fenc**l. Jejich příběh je typický pro květnové dny, kdy se i po podepsání kapitulace mnozí Němci snažili dostat z našeho území pryč. Některým z nich se při ústupu na samém konci války podařilo rozprchnout po okolí Velvar. „Proto byla část mužů ze Sazené i z okolních obcí ozbrojena puškami a v dvoučlenných hlídkách měli procházet okolí. To se stalo osudným Antonínu Fenclovi ze Sazené a Vítězslavu Cífkovi z Uhů, kteří šli směrem ke Kozelcům. V úvozové cestě vedoucí z Chržína směrem k dnešnímu letišti byli přepadeni skupinkou Němců a zabiti.“⁹⁰ „Cífk byl zastřelen, Fencl utlučen. Přispěchali lidé a všech 12 Němců zabili.“⁹¹

Na místě smrti byl postaven malý pomník.⁹² Vítězslav Cífk (27 let) a Antonín Fenc (53 let) byli 12. 5. 1945 pohřbeni na hřbitově v Chržíně. Mladší z obětí byl opravdu z rodiny Cífků z Uhů, ale v té době bydlel v Sazené u příbuzných. Byl to prý velice nadaný konstruktér pražského podniku Avia, a proto také jeho spolupracovníci nechali na místě tragedie postavit pomníček.⁹³

Na pomníku v Sazené je uveden též **Bohumil Verner**, který však přišel o život v Mlčechvostech (Vraňany - Mlčechvosty) v sousedním okrese Mělník.⁹⁴ Za boje s nepřítelem mu byl jako vojínu v záloze udělen čs. Válečný kříž in memoriam. Byl pohřben na hřbitově ve Vepřku (v současnosti však není možné jeho hrob identifikovat).⁹⁵

Na hřbitově v Chržíně je na hrobě Eleonory Hančové ze Sazené⁹⁶ zapsán i **Josef Hanč**, zemřelý 11. května 1945, který je však pohřben v Hradci Králové. Josef Hanč, narozený 12. 3. 1904 v Sazené, účetní firmy Teerag v Hradci Králové, 26. 7. 1930 oddán a otec 2 dětí, byl účasten v odboji. Jako spojka byl 8. května vyslán na kole k letišti v Hradci Králové, ale zaútočil na něj německý letec a ranami z kulometu ho těžce zranil. Hanč zemřel na střelné poranění břicha, klasifikované jako válečné zranění 11. 5. 1945 v nemocnici v Hradci Králové a 15. května byl pohřben.⁹⁷ Je pochován na hřbitově v Hradci Králové - Kuklenách do rodinného hrobu, kam byla v roce 1965 po-

89 Před pomníkem věnovaným *Památke padlých vojinů 1914 – 18* stojí mramorová deska s textem: *Obětem německé okupace 1939 - 1945*

Popravení : Jaroslav a Zdeněk Řehákoví

Umučen v konc. táboře: Jaroslav Kratochvíl

Se zbraní v ruce padli Vítězslav Cífk, Antonín Fenc, Václav Pokorný, Bohumil Verner

90 Ing. Rudolf Votruba: Cífk a Fenc na Kozelcích, Velvarský zpravodaj, str.12, http://www.velvary.cz/download/zpravodaj/zpravodaj_2008_07.pdf

91 Tamtéž

92 Text na pomníku: *Zde padli v hrdinném boji proti Němcům za svobodu svého národa 10. května 1945 Vítězslav Cífk z Uh, Antonín Fenc ze Sazené. Věnují kolegové Konstrukce Avia.*

93 Ing. Rudolf Votruba: Cífk a Fenc na Kozelcích, Velvarský zpravodaj, str.13. Fotodokumentace viz <http://www.sazena.eu/fotoalbum/zmizela-sazena/posledni-dny-valky---prvni-dny-miru-1945/>

94 Je uveden na pomníku v Mlčechvostech (Vraňany- Mlčechvosty) pod nadpisem *V květnové revoluci* a na samostatném pomníku umístěném rovněž v Mlčechvostech s nápisem *Padli abychom mohli žít* s chybným křestním jménem a špatným jménem obce (*Verner Bohuslav ze Sazené, nar. 8. 3. 1897, padl 9. 5. 1945*). Viz <http://www.vets.estranky.cz/clanky/vpm-okres-melnik/mlcehvosty.html>.

95 *Dne 12. 5. 1945 měli společný pohřeb ti, kteří se stali obětmi revoluce v Mlčechvostech. Byli to: Fr. Navrátil, 47letý topič, Ant. Janda, 42letý obchodník, jeho bratr 45letý zaměstnanec ČSD, Jarosl. Nový, 20letý lodník, vesměs z Mlčechvost a Bohum. Verner, 48letý dělník ze Sazené. V Mlčechvostech u rakví položených na dvou smutečně vyzdobených valnicích loučil se s nimi mlčechvostský rodák, spisovatel Dr. Miloš Kratochvíl a čest jím vzdával vůdce jeněveských partyzánů. U hrobů na zdejších hřbitově byly jim vypáleny čestné salvy (viz Pamětní kniha obce Vepřku 1940 - 1955, <http://www.veprek.cz/kronika1940-1955.html>). Hroby všech výše uvedených obětí, pohřbených na hřbitově ve Vepřku však v současnosti není možné identifikovat. To se týká i dalších obětí, uvedených v pamětní knize - bývalého majitele hostince čp. 45 ve Vepřku, svobodníka v záloze Aloise Honzajka, zastřeleného Němci 6.5.1945 u Debrna, 41letého Bohumila Nováka z čp. 42, těžce zraněného (průstřel nohy a plíc) 9. 5. 1945 v lokalitě „U topolů“ (zranění podlehl 10. 5. 1945 v nemocnici na Bulovce) a na téměř místě téhož dne zastřeleného 19letého Jiřího Skopce z Nových Ouholic. Dne 11. 5. 1945 konán za velké účasti občanstva společný pohřeb A. Honzajka, J. Skopce a J. Mergla, jejichž rakve byly vystavené v kostele ve Vepřku. Dne 13. 5. 1945 byl pohřben Bohumil Novák. Ze všech výše uvedených obětí, pohřbených na hřbitově ve Vepřku, se však v současnosti podařilo identifikovat pouze hrob Jaroslava Mergla.*

96 Nápis na hrobě: *Eleonora Hančová ze Sazené, Alois Hanč * 1876 + 1949, Josef Hanč * 1904 + 11. 5. 1945 V revoluci zasažen fašistickou ranou - pohřben v Hradci Králové*

97 Viz elektronická informace Státního okresního archivu Hradec Králové č. SOKAHK-631/2010 ze dne 13. 10. 2010 (archiv autora).

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

chována i jeho manželka Marie Hančová.⁹⁸ Jiřího Hanče je možné považovat za jednoho z těch, na které historie zapomněla, neboť kromě zmínky na hrobě svých rodičů v Chržíně, není jeho jméno uvedeno ani na hrobě v Hradci Králové - Kuklenách, ani na žádném pomníku, věnovaném padlým z května 1945 v Hradci Králové či v Sazené.

Nad Knovízí, směrem do Slaného, po pravé straně pražské silnice, stál pomník s nápisem *Zde položili životy za vlast v den osvobození 9. V. 1945 Npor. Karel Pátek, Štáb. rotm. František Kasner a Štáb. strážm. Vladimír Sainer*. Vladimír Sainer byl štábní strážmistr ze stanice Motyčín (nyní Kladno - Švermov).⁹⁹ O život přišel tak, že spolu s dvěma kolegy (Pátek a Kasner) jeli v Sainerově automobilu 9. května 1945 po půlnoci do Slaného naproti Rudé armádě a nad Knovízí v sadech byli na horizontu zpozorováni sovětskými tankisty, kteří na automobil vystřelili, neboť je považovali za Němce. Na stupátku vozidla jel s československou vlajkou též profesor Jan Mareš ze slánské Obchodní akademie, který přežil, neboť ho výbuch pouze zranil a vrchní respicient finanční stráže František Kalivoda, kterého výbuch vymrštil od vozidla a vyvázl bez úrazu. Mareš a Kalivoda bydleli v Knovízí, kde se také připojili k osádce vozidla.¹⁰⁰ Pomník byl z nefunkční slepé silnice od Knovíze roku 2008 převezen do Vinařic,¹⁰¹ kde jsou mrtví pohřbeni.¹⁰²

Téhož dne kolem 4. hodiny ranní přišli o život v Brandýsku **Karel Kovařík** a **Antonín Kubáč** z Černčic u Loun, kteří mají na místě smrti pomníček.¹⁰³ Jsou uvedeni na pamětní desce v Brandýsku a na památníku v Černčicích, kde jsou oba rovněž pohřbeni.¹⁰⁴ Obecní kronika Černčic popisuje sled událostí takto: „Ruským tankům obcí projíždějícím nabídli se místní občané Roubal, Kubáč a Kovařík, že s nimi pojedou a ukáží jim nejkratší cestu ku Praze. U obce Brandýsek byla tato kolona napadena německým vojskem. V nastalé přestřelce vedoucí tank vjel do prohlubně, převrhl se a Kubáč s Kovaříkem byli pod převráceným tankem nalezeni mrtví.“ V Brandýsku se však traduje, že tank v zatáčce, která je poměrně ostrá, prudce zabrzdil a oba mladíci spadli pod jeho kola a následně byli přejeti.¹⁰⁵

Na památnících jsou mnohdy uvedena jména obětí, která nemají s válkou již nic společného. Příkladem může být pomník v Hořešovicích.¹⁰⁶ Podle pamětníků stál původně na místě neštěstí a to na kopci z Hořešovic do Třebíze. Na pomníku je uvedeno, že tři občané z Hořešovic p. Perlík, Křepčík a Miltr zahynuli v květnu 1945¹⁰⁷. Na výše zmíněném kopci byla zablokována cesta a pole vozidly německé armády. Muži šli odklízet vozidla a uvolnit přístup na pole, podle pana Václava Rubeše jich tam bylo 10 až 15 a on byl také mezi nimi. V době kdy odklízeli vozidla, jela kolem kolona ruských vozidel a jedno z nich nevybralo zatáčku a několik mužů přejelo. Jiří Miltr byl mrtev na místě, Karel Křepčík a Vincenc Perlík zemřeli na zranění do jednoho týdne. Všichni jsou pochováni na místním hřbitově. K. Křepčík a V. Perlík jsou pochováni v rodinných

98 Číslo hrobu III-6-1-23. Nápisová deska nebyla zachována. Viz e-mail Jiřiny Brožové, správce hřbitovů Hradec Králové, ze dnů 12. a 13. 10. 2010 (archiv autora).

99 Jeho manželka Libuše učila v motyčínské škole.

100 Viz písemné svědectví Boženy Frankové (archiv autora) a Slánský obzor, ročník LIII, 1945, str. 50 – 51.

101 Na místě, kde pomník nyní stojí, vytváří dojem prudkých bojů, protože jsou sem přesunuty ještě další dva pomníky z jiných lokalit.

102 Všichni tři mrtví měli být 13. 5. 1945 pohřbeni v rodinných hrobkách ve Vinařicích, což se ale týkalo jen Pátka (narozený 20. 11. 1899, hrobka č.13) a Kasnera (narozený 24. 8. 1890, hrobka č.308, v současnosti je však hrob zrušen), kteří zde měli bydliště. Sainer je, dle sdělení B.Frankové, pohřben v rodinné hrobce v Praze.

103 Na pomníčku je text: *Na tomto místě padli za vlast s vojáky rudé armády Karel Kovařík a Antonín Kubáč z Černčic u Loun ve věku 24 let dne 9. května 1945 o 4. hod. ranní. Nezapomeneme Vás!*

104 Na hrobě obou mladíků je v kameni vytesán reliéf tanku a nad ním text: *Pod tímto památníkem spí svůj věčný sen naši stateční synové a bratři Antonín Kubáč * 10. 6. 1921 Karel Kovařík * 12. 7. 1921 kteří v boji dne 9. 5. 1945 položili své mladé životy za vlast u obce Brandýsku, spolu s vojáky Rudé armády.*

105 Této verzi odpovídá i text Slánského Obzoru (ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 39): *... tankem rozdrčená těla dvou nadšených hochů z Černčic: Karla Kovaříka a Antonína Kubáče, kteří zahynuli při doprovodu ruských tanků v ranních hodinách dne 9. května. ... Na místě jejich smrti v prudké zatáčce nad obcí ...*

106 *Občanům z Hořešovic kteří na tomto místě zemřeli tragickou smrtí 21. května 1945. Jiří Miltr 26 roků stár, Karel Křepčík 34 roků stár, Vincenc Perlík 45 roků stár. Čest jejich památce*

107 Pamětník Václav Rubeš (*1921) vzpomínal, že se to stalo až 8. června 1945 (viz písemné svědectví Venuše Snopové).

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

hrobech, kde je pouze uvedeno rodina Krepčíkova a rodina Perlíkova. Pomník byl původně umístěn na místě neštěstí, ale několikrát byl projíždějícími vozidly poškozen, tak byl proto přemístěn na náves obce vedle pomníku padlých občanů v 1. světové válce.¹⁰⁸

Po válce umírali i sovětsí vojáci.¹⁰⁹ V Hořešovicích byli ubytováni ruští vojáci. V místním hostinci došlo mezi velitelem vojáků a řidičem vozidla v opilosti k neshodě, při které velitel chtěl na svém řidiči klíče od vozidla, což voják odmítl a důstojník ho následně v opilosti zastřelil. To se stalo 23. května 1945. Voják **Daniel Maksuta**, narozený roku 1914 v Krasnodaru, byl pochován na místním hřbitově.¹¹⁰

Dalším je sovětský major gruzínské národnosti, který se zastřelil v hospodě u Vlčků v Pozdni. Údajně proto, že měl za ženu Němku, nebo měl s nějakou Němkou vážný poměr a ostatní spolubojovníci mu to vyčítali. Během jeho pohřbu nad Pozdni létalo sovětské letadlo, průzkumný dvouplošník Kukuruznik, který vzletl z polního letiště ve Mšeci za zámkem. Majora nesli v otevřené rakvi na červených popruzích, zatímco před ní nesli víko rakve, ve kterém byla jeho vyznamenání a květiny. Na jeho hrob byl umístěn dřevěný jehlan, sbitý z prken a červeně natřený, na kterém byla nahore drátem připevněna sovětská hvězda a pod ní dřevěná deska s černým nápisem.¹¹¹ Hrob u kostela v Pozdni je nyní obehnan nízkým plůtkem, uvnitř kterého však nic nenaznačuje, že zde leží pohřbený sovětský důstojník.¹¹²

Životních příběhů, ukončených válkou, lze na Slánsku nalézt mnohem více, než bylo možné zveřejnit v této studii. Ve vymezeném rozsahu se nelze rozepisovat o dalších jménech, uvedených v tabulkách v příloze. Jejich osudy by si to určitě zasloužily, neboť se zdá, že vážnost, které se mnozí z nich těšili za svého života, byla zapomenuta i s jejich pohnutým koncem.¹¹³ Mohu jen doufat, že jména a osudy některých zemřelých se opět dostanou do obecného povědomí. Určitě si to zaslouží.

108 Viz písemné svědectví Venuše Snopové (archiv autora).

109 Jeden z takových hrobů je v zámeckém parku v Budeničkách. Na místě v současnosti velmi těžko přístupném, směrem k obci Šlapánice, je pochován kapitán **Boris Petrovič Ivanov**, zemřelý 7. června 1945. Text na jeho hrobě říká: *Kpt. Ivanov Boris Petrovič zemřel tragicky při osvobození ČSR v r. 1945 a v dáli bude matka plakat i ve stesku hořkých dnů vítěství ji nikdy syna nevrátí. Ač o tom není v písemných materiálech zmínka, kapitán Ivanov byl odsud patrně exhumován, protože hrob důstojníka stejného jména, hodnosti a data úmrtí leží na Pohřebišti padlých a zemřelých z druhé světové války na slánském IV. hřbitově.*

110 Viz písemné svědectví Venuše Snopové (archiv autora).

111 Viz písemná vzpomínka Václava Hrdličky (archiv autora).

112 U kostela je ještě druhý hrob, ve kterém jsou společně pochováni tři sovětsí vojáci, zemřelí v květnu 1945 v obecné škole, kde byl ruský vojenský lazaret (Viz písemná vzpomínka V. Hrdličky). Co se počtu mrtvých týče, Pamětní kniha obce Pozdně na str. 176 říká: *U kostela ve stínu slovanských lip jsou hroby pěti rudoarmějců, kteří splnili rozkaz velitele maršála Josefa V. Stalina a po vítězství nad nacisty Německem u nás zemřeli. Přechkali útrapy války a dřímají zde věčný sen.* Počet celkem čtyř padlých vojáků (majora a tři vojínů) však potvrzuje i publikace *Zde je pochován voják Rudé armády* (Irena Veverková, vydalo Okresní muzeum Kladno ve spolupráci s Komisí regionálních dějin a s SPB Kladno roku 1989), která však jako datum smrti uvádí červen 1945.

113 Příkladem může být i hrob ve Zlonicích (*s textem JUDr. Eduard Novotný, notář a starosta Sokola ve Valašských Kloboukách, zemřel hrdinnou smrtí českého vlastence jako oběť nacismu v koncentračním táboře v Osvětimi v Polsku 26.3.1942 ve věku 43 let. Tvoje mučednická smrt zůstane nezapomenutelným mementem pro náš rod a jeho potomky.*). **JUDr. Eduard Novotný**, narozený 21. 8. 1899 ve Zlonicích, notář ve Valašských Kloboukách a otec 2 synů a dcery. V roce 1937 byl na Valné hromadě T. J. Sokol zvolen vzdělávacím výboru T. J. a zastupoval jednotu v župním výboru sokolské župy Valašské se sídlem ve Valašském Meziříčí. Roku 1938 byl zvolen i místostarostou Sokola a v roce 1939 se stal starostou. Funkci vykonával do roku 1941, kdy se ve složitém období německé okupace stala starostkou sestra Bardonková. Po zatčení gestapem 20. 10. 1941 byl odeslán do koncentračního tábora Osvětim, kde zemřel 26. 3. 1942. Po jeho smrti se notářkou stala jeho manželka. Viz elektronická informace starosty T. J. Sokol ve Valašských Kloboukách pana Jaroslava Šanovce z 20. 1. 2010 (archiv autora).

**Padlí a zemřeli z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 1: Padlí a zemřelí 1937 - 1938 na hřbitovech a památnících na Slánsku

Hřbitov / Památník	Jméno	Narozen	Zemřel	Informace na hrobě či památníku	Doplňující informace / Poznámka
Slaný*	Jaroslav Komárek	7.4.1915 Čep, okres Třeboň	1938 Otvovice (Votvovice)	†1938	Četař leteckého pl.1, zabil se při srážce u Votvovic s vlakem, pohřben 24.10.1938. ¹⁾ Narozený 7.4.1915, Čep, okres Třeboň. ²⁾ V hrobě č. 2 byl původně uložen Alexandr Sumanovič, pohřbený 26.10. 1916 a exhumovaný dne 30.6.1938. ¹⁾
Slaný*	Antonín Černý	30.8.1915 Slaný	31.10.1938 Moravská Chrástová	* P.pl.13. R.D.Z Svoboník nar. 30.8.1915 v Slaném padl v boji 31.10.1938 v Mor. Chrastavě u Letovic, Morava	Pohřbený 5.11.1938 v hrobě č. 4, kde byl původně uložen Jan Bajac, R.D.Z. pohřbený 13.1. 1917, exhumovaný. ¹⁾ Černý je uveden na pomníku v obci Kvíc (chybně v části 1914 - 1918), na památníku v Moravské Chrastové a v památníku obětem 1938 - 1939, umístěném v dělostřelecké tvrzi Bouda. ³⁾
Slaný*	Ladislav Žita	1914 Mnichovo Hradiště	1917	† 1917	Vojín cyklopraporu č. 1, 24 I., sebevraždila zastřelením, pohřbený 28.11. 1938. ¹⁾ Narozený 1914, Mnichovo Hradiště. ²⁾ V hrobě č. 9 byl původně uložen Palajič Iljič, pohřbený 12.2.1917, exhumovaný. ¹⁾
Smečno**	Václav Voráček			Tabulka na podstavci po- mníku padlým 1914 - 1918, kde jsou pod nadvísem 1939 - 1945 uvedena jmé- na 14 mužů a 1 ženy.	Všechna jména jsou uvedena i na pomníku v areálu lesního divadla. Pouze V.Voráček je zde uve- den nesprávně, neboť zemřel již roku 1937.
Smečno***	Václav Voráček	1906	20.3.1937 Charana, Španělsko	*1906 padl v boji s fašisty u Charany ve Španělsku + 20 3 1937	Tabulka na podstavci pomníku <i>Vzpomínáme pa- mátky našich padlých a umučených bojovníků 1939 - 1945</i> , kde jsou uvedena jména 12 mužů, 1 ženy a pod nimi dvě tabulky, se jmény V. Voráčka a K.Frídricha.

* Nemocniční hřbitov z první světové války na slánském III. hřbitově

** Pomník na hřbitově

*** Pomník v areálu lesního divadla

¹⁾ Matrika městských hřbitovů obce Slánské, vydána dne 16. září 1921 (III. Hřbitov), str. 21 – 27, 41 - 42

²⁾ Dopis Odboru pro věci vnitřní rady místního národního výboru ve Slaném, č.j. 2006/1957 ze dne 24. května 1957, adresovaný Odboru pro místní hospodářství rady okresního národního výboru ve Slaném, 7 stran

³⁾ Jméno obce - Moravská Chrastová - je na pomníku uvedeno v nesprávné podobě jako Moravská Chrastava.

**Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 2: Padlí a zemřelí 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Místo nar.	Narozen	Zemřel	Místo smrti	Informace na hrobě	Doplnující informace / Pomník
Čermčice	Antonín Kubáč Karel Kovařík		10.6.1921 12.7.1921	9.5.1945	Brandýsek	Pod tímto památníkem spí svůj věčný sen naši stateční synové a bratři Antonín Kubáč * 10.6.1921 Karel Kovařík * 12.7.1921 kteří v boji dne 9.5.1945 položili své mladé životy za vlast tu obce Brandýsku, spolu s vojáky Rudé armády.	Oba jsou uvedeni nejen na pomníku v Brandýsku, který je věnován pouze jim dvěma, ale i na společné pamětní desce v Brandýsku a na společném pomníku v Cernčicích, který čítá celkem 18 jmen.
Domažlice	Vilém Židek			3.5.1945		Zemřel; abychom my žili. + 3.5.1945 Balog Štěpán – Stupava Židek Vilém – Slaný	Židek je uveden na pomníku na Hlaváčkově náměstí ve Slaném.
Hořešovice	Jiří Miltr		1919	1945	Hořešovice	* 1919 + 1945	Uveden na památníku v Hořešovicích a na bývalé vrátnici CKD ve Slaném.
Hořešovice	Karel Krepčík Vincenc Perlík					Rodina Krepčíkova Rodina Perlíkova	Karel Krepčík a Vincenc Perlík jsou pohřbeni v rodinných hrobech, na náhrobcích však nejsou jejich jména uvedena.
Hrdlív	Vlastimil Šafránek		31.7.1924	7.5.1945		* 31.7.1924 Svůj mladý život položil za vlast jako partizán. + 7.5.1945 Čest jeho památce	
Chržín	Josef Hanč		1904	11.5.1945	Hradec Králové	Eleonora Hančová ze Sazené Josef Hanč * 1904 + 11.5.1945 V revoluci zasažen fašistickou ranou - pohřben v Hradci Králové	
Chržín	Vítězslav Cifka		27 r.	10.5.1945	Chržín - Na kozelcích	Památnice Vítězslava Cifky leteckého konstruktéra padl v boji za vlast tu 10. 5. 1945 ve věku 27 r.	Uveden na památníku v Sazené a v Chržíně - Na Kozelcích.
Chržín	Jaroslav Řehák		21.1.1915	24.6.1942	Praha	Rodina Řeháková ze Sazené Jaroslav Řehák * 21.1.1915	Uveden na památníku v Sazené.
Chržín	Zdeněk Řehák		5.12.1916	24.6.1942	Praha	Zdeněk Řehák * 5.12.1916 popraveni okupanty 24.6.1942	Uveden na památníku v Sazené.
Chržín	Václav Pokorný		28.8.1909	9.5.1945		Rodina Pokorných ze Sazené Václav Pokorný * 28.8.1909 + 9.5.1945 Tešil se na českou svobodu smrt sklátila jej předčasně do hrobu	Uveden na památníku v Sazené.
Chržín	Antonín Fencel			10.5.1945	Chržín - Na kozelcích		Antonín Fencel ze Sazené je pohřben v hrobcích, na které není uvedeno jeho jméno. Uveden na památníku v Sazené a v Chržíně - Na Kozelcích.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 2: Padlí a zemřelí 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Místo nar.	Narozen	Zemřel	Místo smrti	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Jedomělce	Marriott Sappir	Halifax England	24.12.1902	16.3.1945	Jedomělce	Marriott Sappir Royal Engineer Halifax England 24.12.1902 - 16.3.1945 Anglický zajatec, zastřelen na pochodovém přesunu německou stráží dne 16.3.1945 v Jedomělčích.	
Kmetiněves - nový	Josef Šubrt		24.12.1902	8.5.1945	Praha	* 24.12.1902 + 8.5.1945 padl v boji o Prahu. Nás miloval a my jeho, tak též vlast a Prahu svou život dal a svoje jméno, za vlast naši milenou	Oba uvedeni na památníku v Kmetiněvsi, Fráňa je uveden též na památníku v Hospozíně.
Kmetiněves - nový	Václav Fráňa		11.5.1917	8.5.1945	Praha	* 11.5.1917 + 8.5.1945 padl v boji o Prahu	
Ledce	Leo Anderle	Vyškov	24.5.1913	10.12.1942	Cairo - Malta	Na paměť + kpt. pilota Leo Anderle * 24.5.1913 Vyškov, Morava + 10.12.1942 Cairo - Malta za svobodu vlasti	Text je vyrytý do listu vrtule, která tvoří pomník v rohu hřbitova
Malíkovice	Václav Dvořák		31.12.1908	19.2.1942	Mauthausen	Václav Dvořák * 31.12.1908 - 19.2.1942 Zemřel v Mauthausenu	
Malíkovice	Jaroslav Cháňa		19.8.1914	6.5.1945	Hvězda	Jaroslav Cháňa * 19.8.1914 - + 6.5.1945 Jan Pondělčíček	Uveden na památníku v obcích Hvězda a Řisuty a na hájovně za Hvězdou směrem na Mšec.
Malíkovice	Jan Pondělčíček		29.3.1921	7.5.1945	Hvězda	* 29.3.1921 - + 7.5.1945 Položili své životy na oltář vlasti v květnové revoluci. Cest jejich památce	Uveden na památníku v obci Hvězda a za obcí vedle silnice za domem směrem na Mšec.
Milý	Josef Šlégr			5.5.1945	Hříškov	Rodina Šlégrova Josef Šlégr padl v boji za vlast 5. května 1945 ve věku 24.r. Vlast život Tobě dala, ji obětuj ho zas	Je uveden na desce na podstavci památníku 1914 - 1918 v obci Milý, na památníku v místě smrti vedle silnice Bor - Hříškov a na památníku v Hříškově.
Nabdín	Matthäus Ebenhofer			12.5.1945	Nabdín	Gedenket im Gebet unserem Vater Matthäus Ebenhofer aus Münzbach / Oöst. der am 12. Mai 1945 bei seiner Reise in die Heimat den Tod fand. R.I.P.	
Nová ves - Hradečno	Jindřich Slavík		5.8.1884	30.4.1942	Mauthausen	Jindřich Slavík * 5.8.1884 + 30.4.1942 v Mauthausenu v Rakousích	Je uveden na pomníku na hřbitově v Nové vsi - Hradečno a na památníku Dolu Nejedlý, umístěného v bývalém dole Mayrau ve Vmařících.

**Padlí a zemřeli z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 2: Padlí a zemřeli 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Místo nar.	Narozen	Zemřel	Místo smrti	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Přelč	Rajko Tatič		3-5.1921	25-7.1945		Tatič Rajko * 3-5.1921 + 25-7.1945 Vrbaška okr. Građiška Jugoslavie	
Řisuty	Antonín Skřira		3-3.1893	15-7.1942	Mauthausen	Antonín Skřira * 3-3.1893 + 15-7.1942 v Mauthausenu	Uveden na památníku v Řisutech.
Slaný	Václav Hampeis		28.1.1894	8-9.1943	Berlín - Plötzensee	Rodina JUDr. Jungthane. Václav Hampeis * 28.1.1894 - + 8-9.1943 Berlín - Plötzensee	Uveden na památníku na Hlaváč- kové náměstí ve Slaném.
Slaný	Jaroslav Růžička		27-4.1915	24-1.1941	Flossenbürg	Jaroslav Růžička * 27-4.1915 + 24-1.1941 v koncentračním táboře Flossenbürgu	Uveden na památníku na Hlaváč- kové náměstí ve Slaném.
Slaný	Jiří Elznic Josef Elznic				Mauthausen	Rodina Elznicova Jiří a Josef Elznic Umučení Mauthausenu	Uveden na památníku na Hlaváč- kové náměstí ve Slaném.
Slaný	Štěpán Holý			6-12.1941	Mauthausen	Štěpán Holý Nadporučík S.N.B. Umučen v Mauthausenu 6. 12. 1941	Uveden na památníku na Hlaváč- kové náměstí ve Slaném.
Slaný - 2. sv. v.	Václav Kalivoda			23-10.1945		Četař Kalivoda Václav 23.X.1945	Čs. vlajka nad jménem na náhrob- ku.
Slaný - 2. sv. v.	Martin Dubawsky			5-3.1945		Dubawsky Martin 5.III.1945	Čs. vlajka nad jménem na náhrob- ku. ²⁾
Slaný - 2. sv. v.	8 amerických letců			2-3.1945	Slaný - Kvíc	Památee sestřelených letců Slaný 2-3.1945	Vlajka USA nad textem na náhrob- ku. ³⁾
Slaný - 2. sv. v.	František Šroubek			30-5.1945		Šroubek František 30. V.1945	Čs. vlajka nad jménem na ná- hrobku.
Slaný - 2. sv. v.	Václav Zlka			14-5.1945		Zlka Václav 14.V.1945	Čs. vlajka nad jménem na ná- hrobku.
Slaný - 2. sv. v.	Karel Průcha			14-5.1945		Rrůcha Karel 14.V.1945	Čs. vlajka nad jménem na náhrob- ku. ⁴⁾
Slaný - židovský	Evička Propperová		1935	1941			
Slaný - židovský	Zdeněk Propper		1938	1941			
Slaný - židovský	Karel Propper		1907	1945			
Slaný - židovský	Richard Drucker		1877	1944			
Slaný - židovský	Marie Druckerová		1887	1944			
Slaný - židovský	Herta Druckerová		1911	1943			
Slaný - židovský	Blanka Pícková		1914	1944			
						Jeden společný náhrobek s 10 jmény.	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 2: Padlí a zemřelí 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Místo nar.	Narozen	Zemřel	Místo smrti	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Slaný - židovský	Vilém Pick		1900	1944			
Slaný - židovský	Jiříček Pick		1937	1944		Jeden společný náhrobek s 10 jmény.	
Slaný - židovský	Petr Propper		1943	1943			
Slaný - židovský	Anuška Löwyová			stáří 61. r.		Zde odpočívá pan Moric Löwy obchodník ve Slaném, zemř. 16.7.1934 v 59. r. věku svého In memoriam Anuška Löwyová Zemř. ve stáří 61. r. Arnošt Löwy Zemř. ve stáří 33. r. Otto Löwy Zemř. ve stáří 29. r. Umučeni v koncent. tábore	Všichni tři jsou uvedeni na památníku ve Slaném na Hlaváčkově náměstí.
Slaný - židovský	Arnošt Löwy			stáří 33. r.	koncentrační tábor		
Slaný - židovský	Otto Löwy			stáří 29. r.			
Slaný - židovský	Hugo Popper		28.12.1874	28.10.1944		In memoriam Hugy Poppera Nar. 28.XII.1874 Elsy Popperové Nar. 21.X.1883 JUDra Egona Poppera Nar. 28.II.1906 popravených v Osvětimi 28.X. 1944 plynem	Vyrtyto na náhrobku Marka a Charloty Popperových. Všichni tři jsou uvedeni na památníku ve Slaném na Hlaváčkově náměstí.
Slaný - židovský	Elsa Popperová		21.10.1883	28.10.1944	Osvětim		
Slaný - židovský	JUDr. Egon Popper		28.2.1906	28.10.1944			
Slaný - židovský	Julie Becková			26.6.1943	Terezín	Julius Beck + 20. IV. 1939 v Knovízí Julie Becková + 26. VI. 1943 v Terezíně In memoriam Jindřich, Ella, Pavlíček, Josef, Marie, Ivoček, Zdenka, Pavel.	
Slaný - židovský	Jindřich, Ella, Pavlíček, Josef, Marie, Ivoček, Zdenka, Pavel						
Slaný - židovský	Marie Kellnerová					Hugo Kellner mlynář v Kloboukách Zemř. 12.4.1949 v stáří 78 r.	
Slaný - židovský	Josef Kellner				oběti nacistické persekuce	In memoriam Marie Kellnerová manželka Josefa Kellner Ervin Kellner synové oběti nacistické persekuce	
Slaný - židovský	Ervin Kellner						
Slaný - židovský	Josef Beck		42 r.	1942	Osvětim		Text je vyrytý na podstavci náhrobku obchodníka z Podlešína Karla Becka (+1932), jeho ženy Hermíny (+1935) a Vlasty Salusové z Třebíchovic (+2004). Celá rodina v počtu čtyř osob je uvedena na památníku v Podlešíně.
Slaný - židovský	Věra Becková		32 r.	1942	Osvětim	V Osvětimi zahynuli roku 1942 Josef Beck 42 r. Věra Becková 32 r. Karlíček 10 r. Hanička 7 r.	
Slaný - židovský	Karlíček Beck		10 r.	1942	Osvětim		
Slaný - židovský	Hanička Becková		7 r.	1942	Osvětim		
Slaný - židovský	Hermína Poláková		1866	1943	Terezín	Zde odpočívá slečna Berta Pollaková ze Řisut Zemř. 28. pros. 1925 v 62 r.v.s. Hermína Poláková * 1866 + 1943 v Terezíně	

**Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 2: Padlí a zemřelí 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Místo nar.	Narozen	Zemřel	Místo smrti	Informace na hrobě	Doplnující informace / Pomník
Svinařov	Eduard Dvořák		16.3.1894	8.3.1942	Mauthausen	Eduard Dvořák Nar. 16.3.1894 Zemř. 8.3.1942 v Mauthausenu	Je uveden na památníku ve Svinařově, na obou památnících na Smečně (v lesním divadle je uvedeno, že byl umučen roku 1942) a na pamětní desce na budově bývalé Družstevní pekářny ve Sláněm.
Velvary	Marie Nováková		stáří 69.r.	22.3.1945	Kralupy	Václav Novák rolník z Čermuce. Zemř. r.1943, ve stáří 72.r. Marie Nováková zahynula 22.3.1945, při náletu v Kralupech, ve stáří 69.r.	
Velvary	Alois Hrach				Buchenwald a Osvětim	Rodina Hrachova Růžena Hrachová Alois Hrach Památky Aloise a Ely Hrachových umučených v Buchenwaldu a Osvětimi	
Velvary	Ela Hrachová					Rodina Vaškova Alois Týc Zemř. v konc. táboře Mauthausen * 18.8.1897 + 22.2.1942	
Velvary	Alois Týc		18.8.1897	22.2.1942	Mauthausen		
Velvary	František Oberleutner		18.11.1912	1942	Mauthausen	Rodina Čandova z Velvar František Oberleutner 18.11.1912 umučen v Mauthausenu 1942	
Velvary	Luisa Geberová					Památky umučeným Luisy, Růženy a Jiřího Geberových	
Velvary	Růžena Geberová						
Velvary	Jiřího Geber						
Velvary	Antonín Dekoj			23.7.1942	Mauthausen	Rodina Dekojova památky umučeného syna a bratra Antonína + 23.7.1942 v Mauthausenu	
Velvary	Anna Geberová					Zde odpočívá Eduard Geber nar. ve Vodolce r. 1877 - zemř. ve Velvarech r. 1922	
Velvary	Milenka Strickerová					Na památku umučeným od r. 1942 - 45 Anna Geberová Milenka Strickerová Vláška Stricker	
Velvary	Vláška Stricker						

Padlí a zemřeli z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 2: Padlí a zemřeli 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Místo nar.	Narozen	Zemřel	Místo smrti	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Velvary	MUDr. Robert Schulman						
Velvary	Julius Schulman						
Velvary	MUDr. Max Zunterstein					Rodina Schulmanova Památky umučeních: MUDr. Roberta a Julia Schulmanových	Hlavní pomník a dvě desky po stranách na zdi hřbitova, nápis je na desce vpravo.
Velvary	Elsa Zuntersteinová					MUDr. Maxe, Ely, Judr. Pavla, Judr. Lilly Zuntersteinových	
Velvary	Judr. Pavel Zunterstein						
Velvary	Judr. Lilly Zuntersteinová						
Velvary	Václav Šenfeld		3.11.1922	9.5.1945			Místo a okolnosti úmrtí nebyly zjištěny. Není zřejmé, zda jde o oběť válečných událostí.
Velvary	Karel Beneš		8.4.1895	22.2.1943	Osvětim	Hrobka rodiny Benešovy z Velvar Karel Beneš * 8.4.1895 - + 22.2.1943 v koncentračním táboře Osvětim.	
Vepřek (Nová Ves - Vepřek)	Václav Vurma		1922	1943	Berlin	Václav Vurma * 1922 + 1943	3. března přišla z Berlína zpráva, že syn malorolníka Václava Vurmky z Nových Ouholic přišel o život při leteckém náletu na Berlín, uvedený tam byl na práci (viz Paměti Karla Sorala z Nových Ouholic, sepsané v roce 1984, k příležitosti 200 let jejich založení, http://www.nova-ves.cz/Sorai.htm).
Vepřek (Nová Ves - Vepřek)	Jaroslav Mergl					Rodina Merglova z Nové Vsi Jaroslav Mergl padl 8.5.1945 ve věku 40 let	Byl 8.5. 1945 zastřelen spolu s ing. Josefem Svábem ustupujícími příslušníky SS a pohřben 11.5.1945. ⁶⁾ Spolu s J.Svábem je uveden na pomníku v Nové Vsi. ⁶⁾
Vepřek (Nová Ves - Vepřek)	Antonín Šafránek					Rodina Šafránkova Antonín Šafránek * 16.6.1920 + 22.3.1945	Jedna z obětí náletu na Kralupy nad Vltavou. Je uveden na pomníku v Nové Vsi.
Vepřek (Nová Ves - Vepřek)	Josef Htíla		23.8.1926	13.5.1945		Rodina Htílova Josef Htíla * 23.8.1926 + 13.5.1945	Josef Htíla z Nových Ouholic byl 11.5.1945 zraněn granátem, kterým jeden z rudooarmějců lovil ryby ve Vltavě, a na následky tohoto zranění zahynul. ⁷⁾
Vepřek (Nová Ves - Vepřek)	tři vězňové z koncentračního tábora			27.1.1945		Neznámí hrdinové umučení gestapem + 27.1.1945	Zde jsou pohřbeny mrtvoly tři vězňů, které byly vyhozeny z jednoho z vlakových „transportů smrti“ na trase mezi stanicí Veltrusy a obcí Měchovosty. ⁸⁾

**Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 2: Padlí a zemřelí 1939 - 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Místo nar.	Narozen	Zemřel	Místo smrti	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Vinařice	Karel Pátek		20.11.1899	9.5.1945	Knovíz	Rodina Pátkova	Karel Pátek byl do rodného hrobu č.13 pohřbený 13.5.1945. Je uveden na pomníku ve Vinařicích a na památníku, původně stojícím nad Knovízí, vedle silnice směrem na Slaný, přesunutém roku 2008 do Vinařic.
Zeměchy	Jaroslav Müller		ve věku 20 roků	7.5.1945		Müllerovi Jaroslav Müller padl za vlast 7.V.1945 ve věku 20 r.	Uveden na památníku v Olovnici a na pomníku v Kralupech nad Vltavou – Hostibejku.
Zeměchy	Oldřich Hamžl		25.10.1921	14.3.1944	koncentrační tábor	Rodina Hanžlova Oldřich Hamžl * 25.10.1921 Zahynul v konc. táboře 14.3.1944	Uveden na památníku v Zeměčích (Kralupy - Zeměchy)
Zeměchy	Miroslav Bašta		16.5.1915	31.7.1945		Rodina Hoškova a Melounova Miroslav Bašta * 16.5.1915 + 31.7.1945 Padl za vlast	Uveden na památníku v Zeměčích (Kralupy - Zeměchy)
Zeměchy	Dagmar Fedínková		20.6.1922	22.3.1945	Kralupy		
Zeměchy	Teresie Tůmová		5.5.1904	22.3.1945	Kralupy		Uvedena na památníku v Olovnici.
Zlonice	Jaroslav Betánek		21 let	7.5.1945		Zde padl v boji s Němci dne 7. května 1945 Jaroslav Betánek ve věku 21 let	
Zlonice	Václav Král		26 let	7.5.1945		Zde padl v boji s Němci dne 7. května 1945 Václav Král ve věku 26 let	
Zlonice	J. K. Novotný			12.5.1944		Dne 12.5.1944 padl náš věrný kamarád a vrchní ved. div. skupin v Britxu J.K. Novotný ze Zlonic. Kamarádi a div. skupina 33. Fy S.T.W. v Britxu.	Sudeteländische Treibstoffwerke AG Mathueern bei Bruix - Sudetská továrna na pohonné hmoty a.s., Záluží u Mostu.
Zlonice	JUDr. Eduard Novotný		ve věku 43 let	26.3.1942	Osvětim	JUDr. Eduard Novotný notář a starosta Sokola ve Valašských Kloboukách zemřel hrdinnou smrtí českého vlastence jako oběť nacismu v koncentračním táboře v Osvětimi v Polsku 26.3.1942 ve věku 43 let Tvoje mučednická smrt zůstane nezapomenutelným momentem pro náš rod a jeho potomky.	
Zvoleněves	Jaroslav Kotas		29.3.1907	22.3.1945		Rodina Kotasova z Noutměřic Naše drahé oběti náletu na Kralupy 22.3.1945	
Zvoleněves	Marie Kotasová		17.4.1914	22.3.1945		Jaroslav Kotas * 29.3.1907	
Zvoleněves	Evička		14.6.1939	22.3.1945	Kralupy	Marie Kotasová * 17.4.1914 Evička * 14.6.1939	
Zvoleněves	Jaroušek		21.2.1942	22.3.1945		Jaroušek * 21.2.1942	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

¹⁾ Hanuš byl člen Sokola (Župa Budečská). Pro ilegální činnost v Poldině hutí (organizace Předvoj) byl 4. 4. 1945 zatčen a uvězněn v koncentračním táboře Terezín, kde zemřel v květnu 1945 na náklad skvrnitým tyfem. Jeho jméno nese ulice Zl. Hanušů v Kladně Dubí.

²⁾ Podle data úmrtí by však mělo jít o zajatce z RA nebo o partyzána. Seznamy vložené ve hřbitovních knihách ve Slaném uvádí jméno Martin Dubavský, 21 roků, 20.6.1945.

³⁾ Letci byli 4.3.1945 pohřbeni v německé vojenské čtvrti na IV. hřbitově. Jejich ostatky pak byly 24.5.1945 exhumovány a přeneseny na Vojenský oddělení čsl. a ruských vojinů na IV. hřbitov. Dne 6.8. 1946 byly ze Slaného převezeny do Francie (Saint Avold US Military Cemetery). Kenneth J. Plantz má zde svůj hrob, ostatky ostatních sedmi spojují v USA.

⁴⁾ Přijetí má být Průcha. Karel Průcha ze Slaného (8.8. 1901 - 7.5.1945) je uveden na pamětní desce na bývalé vrátnici CKD ve Slaném. Dne 6.května byl jako jeden z řidičů při převozu munice z Hříškova do Prahy postřelen u Berouna německý stíhačem a zemřel cestou do berounské nemocnice (viz Slánský Obzor, ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str. 22). Datum úmrtí je dle všeho 7.5. 1945 a datum 14. května, je dnem jeho pohřbu.

⁵⁾ V *pozdnějších odpoled. hodinách zastřelili SSmanni „na horách“ nad N. Ouholicemi dva novoveské občany: stroj. Ing. Josefa Švába a mechanika Jarosl. Mergla. U prvného našli malou pistoli, druhý, bydlící jen několik set metrů od místa setkání neměl u sebe občanskou legitimaci* (viz Pamětní kniha obce Vepřku 1940 - 1955, <http://www.veprek.cz/kronika1940-1955.html>).

⁶⁾ Dalšími oběťmi květnových událostí, pohřbenými ve Vepřku (společný pohřb 12. 5. 1945) jsou ti, kteří se stali obětmi revoluce v Mlčechostech. Byli to: Fr. Naurátíl, 47letý topič, Ant. Jandá, 42letý obchodník, jeho bratr 45letý zaměstnanec ČSD, Jarosl. Nový, 20letý lodník, vesměs z Mlčechost a Bohum. Vernier, 48letý dělník ze Sazené (viz Pamětní kniha obce Vepřku 1940 - 1955). Hroby všech výše uvedených obětí, pohřbených na hřbitově ve Vepřku však v současnosti není možné identifikovat. To se týká i dalších obětí, uvedených v pamětní knize - bývalého majitele hostince čp. 45 ve Vepřku, svobodníka v záloze Aloise Honzajka, zastřeleného Němci 6.5.1945 u Debrna, Bohumila Nováka z čp. 42, těžce zraněného (průstřel nohy a plíce) 9. 5. 1945 v lokalitě „U topolů“ (zranění podlehl 10. 5. 1945 v nemocnici na Bulovce) a na téže místě téhož dne zastřeleného Jiřího Skopce z Nových Ouholic. Dne 11. 5. 1945 konán za velké účasti občanstva společný pohřb A. Honzajka, J. Skopce a J. Mergla, jejichž rakve byly vystavené v kostele ve Vepřku. Dne 13. 5. 1945 byl pohřben Bohumil Novák. Ze všech výše uvedených obětí se však na hřbitově ve Vepřku v současnosti podařilo identifikovat pouze hrob Jaroslava Mergla.

⁷⁾ Do Veltrus se hned po osvození Prahy vrátila část vojsk maršála Rybalka. Aby si zde odpočinula. ... V prvních dnech také házeli do Vitavy ruční granáty aby jimi usmrcovali ryby. Dne 11.5.1945 při tom jednomu ruskému vojínu granát předčasně vybuchl a těžce zranil přihlížejícího 19letého Jos. Hůla z Nových Ouholic, který as po 14ti dnech zranění podlehl v nemocnici na Bulovce (viz Pamětní kniha obce Vepřku 1940 - 1955). Datum na hrobě však oproti kronice konstatuje smrt již 13.5.1945.

⁸⁾ Spojenecká vojska již osvozovala i koncentrační tábory a poznávala s jistou bezcitností a bestialitou Němci zacházeli se zajatci a politickými vězni. Aby alespoň něco před světovou veřejností skryli, převáděli i pěšky přemísťovali tisíce takových trpětlivců. Dělati to ovšem „po svém“, tak, aby co nejvíce ubožáci pohynulo. Převáděli a vodili je v krutých mrazech, chatrně oděné a hladové. Tyto přepravy dostaly přiléhavý název „transporty smrti“. I trati kol naší obce takové vlak jezdily. Dne 27. ledna 1945 ráno byly na trati, nebo u trati mezi stanicí Veltrusy a obcí Mlčechosty nalezeny 3 zmrzlé mrtvolky mužů. Jedna u Podhořan, druhá u podjezdu u N. Ouholicích, třetí za zdejší obcí ... Mrtvolky byly nahlé, neb jen v čárech košile. To ostatní ubožáci ve vlaku soléklí z těch, kteří dotrpěli, větché hadry, aby si je sami oblékli a tak spíše udrželi špetku vlastního tepla. Mrtvolky sneseny do hřbitovní márnice a u ní pak pohřbeny do společného hrobu (viz Pamětní kniha obce Vepřku 1940 - 1955). Hrob ve své současné podobě byl opatřen pomníkem a slavnostně odhalen 15.5.1949.

**Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 3: Padlí a zemřelí příslušníci Rudé armády z roku 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Narozen	Zemřel	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Brandýsek	Nikolaj Fedorovič Kotov		1945	+1945 Nikolaj Fed. Kotov gvardějec	Hroby jsou situovány do řady, uprostřed pylon s nápisem: <i>Za vlast</i> 9.V.1945
	Petrenko		1945	+ 1945 Tov. Petrenko soldat	Ruské nápisy na hrobech jsou v azbuce. Konovodov je uveden na desce v obci. Petrenko zemřel 15.5., mladší seržant Kotov 10.10.1945. ¹⁾
	neznámý vojin			Neizvestnij krasnoarmějec	
Budeničky - zámecký park	Vladimir Konovodov	1927		1927 Konovodov Vladimir krasnoarmějec	Zemřel 7.6.1945. ¹⁾ Hrob je umístěn v neudržované části zámeckého parku, směrem k obci Šlapánice. Mrtvý byl odsud patrně exhumován, protože důstojník stejného jména, hodnosti a data úmrtí je pohřben ve Slaném.
	Boris Petrovič Ivanov		1945	Kpt. Ivanov Boris Petrovič zemřel tragicky při osvobození ČSR v r. 1945 a v dále bude matka plakat i ve stesku hořkých dnů vítěství ji nikdy syna nevrátí	
Dolín	Grigorij Sarnošrili		14.3.1945	Zde jsou pohřbeni vojíní Rudé armády, kteří zahynuli za naše osvobození od německého nacismu.	
	Ivan Prokopčuk		14.3.1945	Z vděčnosti občané Dolínští	Text i jména jsou na hrobě napsána i v azbuce. ²⁾
	Ivan Metlušenko		18.3.1945		
Hobšovice	Alexandr Michal	Vinica	2.3.1945	Nar. ve Vinici Zavražděn nacisty 2.3.1945	Text i jméno je na hrobě napsáno i v azbuce.
Hořešovice	Daniel Maksuta	1914 Krasnodar	23.5.1945 Hořešovice	* 1914 v Krasnodaru	Řidič, zastřelený v hádce opilý důstojníkem Rudé armády.
Hrdliv**	Vladimír Alexandrovič Tukov			Vladimír Alexandrovič Tukov vojin Rudé armády	Vojin, narozený r.1924, zemřel 10.5.1945. ¹⁾
Chržín - evangelický	Dimitrij Horolhovič		7.3.1945		Jsou uváděna i příjmení Horotkovič a Horolkovič. ¹⁾
Lidice u Otrub	Petr Sapryhin				
	Dimitrij Gladkov			Na paměť ruských vojinů zemřelých r. 1945 v Trpoměchách	
	Petro Sosulja				
Malíkovice	2 neoznačené hroby				Jsou uváděny tři hroby, kde jsou pohřbeni vojín Teodor Efimovič (+ 15.5.1945), Dimitriev (+ 5.3.1945) a neznámý zajatec, narozený r. 1923 (+ 5.3.1945). ^{1),3)}

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 3: Padlí a zemřelí příslušníci Rudé armády z roku 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Narozen	Zemřel	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Nová ves - Hradečno	Anatolij Vasiljevič Osipov	Bijsk, SSSR	18.5.1945	Anatolij Vasiljevič Osipov Bijsk - SSSR 18.5.1945 20 letý ruský voják z města Bijsku Sibír	
Pozdeň	2 neoznačené hroby před kostelem				V samostatném hrobě je major RA, který spáchal sebevraždu a ve společném hrobě jsou pohřbeni tři zemřelí z místního lazaretu, umístěného ve škole. ⁴⁾
Řisuty				Na věčnou paměť padlým rudoarmějcům v roce 1945	Jsou uváděni zajatce Vasilij Drobíšov, narozený r.1919 (+ 5.3.1945), kapitán Ivan Fjodorovič, jeden major a jeden voják. ¹⁾ Památník v obci doplňuje: Na paměť třem vojnům Rudé armády, kteří zemřeli zde v obci po našem osvobození v květnu 1945 a ruského zajatce, který zde zemřel po útrapách v březnu 1945
Slaný *	Vasilij Grigorjevič Jakušin		29.9.1945	Ppor. Jakušin Vasilij Grigorjevič 29. IX. 1945	
Slaný *	Alexandr Zarušin		12.6.1945	Ppor. Alexandr Zarušin 12. VI. 1945	Křestní jméno je uváděno i v přepisu Alexander. ¹⁾
Slaný *	Martin Dubawsky		5.3.1945	Dubawsky Martin 5.III.1945	Přestože je nad jménem na náhrobku.čs. vlajka, podle data úmrtí by mělo jít o zajatce z RA nebo o partyzána. Seznamy vložené ve hřbitovních knihách ve Slaném (kopie v archivu autora) uvádí jméno Martin Dubavský, 21 roků, 20.6.1945.
Slaný *	Boris Petrovič Ivanov		7.6.1945	Kpt. Ivanov Boris Petrovič 7.VI. 1945	Zemřel ve věku 33 let. ¹⁾ Mrtvý byl na toto místo patrně převezen z Budeniček, kde je dosud v zámeckém parku jeho původní hrob.
Slaný *	Larionas Jakov		6.6.1945	Jakov Larionas 6.VI. 1945	Zemřel ve věku 44 let. ¹⁾
Slaný *	Gregorjevič Popikov		15.5.1945	Popikov Gregorjevič 15.V.1945	
Slaný *	Ivan Ivanovič Pančenko		15.5.1945	Pančenko Ivan Ivanovič 15.V.1945	I.I.Pančenko se narodil r.1914. ¹⁾
Slaný *	Roman Persen		15.5.1945	Persen Roman 15.V.1945	Je uváděno i příjmení Persen. ¹⁾
Slaný *	Jewhen Sereda		2.6.1945	Sereda Jewhen 2.VI.1945	S. Jahwen, zemřel ve věku 22 let. ¹⁾
Slaný *	Pavel Michaljovič Jačenko		19.5.1945	Jačenko Pavel Michaljovič 19.V.1945	Nadporučík Pavel Michailovič Jačenko. ¹⁾ Náhrobek na dvě jména.

**Padlí a zemřeli z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 3: Padlí a zemřeli příslušníci Rudé armády z roku 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Narozen	Zemřel	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Slaný *	Blum		14.5.1945	Kpt. Blum	Jsou uváděna křestní jména V. N. ¹⁾
Slaný *	manželka kpt. Bluma		14.5.1945	jeho manželka	
Slaný *	Dorman R. J.		14.5.1945	Nadpor. Dorman R.J. 14.V.1945	
Slaný *	Ivan Bojko		19.5.1945	Bojko Ivan 19.V.1945	
Slaný *	Viktor Semenov		12.5.1945	Semenov Viktor 12.V.1945	Zemřel 6.5.1945. ¹⁾
Slaný *	Nikolaj Jakovič Koriznij		12.5.1945	Koriznij Nikolaj Jakovič 12.V.1945	Zemřel 10.5.1945. ¹⁾
Slaný *	Ivanovič Anestenko		12.5.1945	Anestenko Ivanovič 12.V.1945	Zemřel 7.5.1945. ¹⁾
Slaný *	Konstantin Nikolajevič Šeptikin		12.5.1945	Šeptikin Konstantin Nikolajevič 12.V.1945	Zemřel ve věku 30 let. ¹⁾
Srbeč	čtyři rudoarmějci			Čtyřem rudoarmějčům, kteří prošli bojem za osvobození naší vlasti a nedočkali se návratu do své rodné zemi. Věnují vděční občané obce srbečské. Budíž vám bratrské země česká lehkou.	
Tuřany				Rudé armádě	Jsou uváděna jména Efirem Deniluk (+ 8.3.1945), Taras Schankarenko (+ 9.3.1945), Štefan Petrenko (+ 10.3.1945 ve věku 36 let) a neznámý vojin (+ 13.5.1945). ¹⁾ Hrob č. 395. ⁶⁾
Velvary				Zemřeli abychom my žili	Tzv. <i>Pohřebišťe vojáků Rudé armády</i> . Jsou uváděna jména Vasil Lisenko (+ 3.2.1945), Cyril Svojkó (+ 3.2.1945) kapitán.Alexandrovič (+ 18.5.1945). ¹⁾
Vepřek (Nová Ves - Vepřek)				9.5.1945 Hrdinům SSSR 11.5.1947 Naše vlast je vaší vlastí, vy padli jste, abychom my mohli žít.	V hrobě, slavnostně odhaleném 11.5.1947, jsou pohřbeni dva rudoarmějci, padlí 9. května 1945 v lokalitě „Na Homolce“. ⁶⁾
Zlonice	Bogož	1922		Zde odpočívají příslušníci Rudé armády padlí v bojích proti německým uchvatitelům za osvobození československého národa.	Text i jména jsou na desce napsána i v azbuce, některá jména znějí jinak - O.I.Grigorjevič, T.V.Nazarjevič, F.Vladimir. Není též zřejmé, ke kterým jménům patří roky narození. Literatura uvádí u všech úmrtí v květnu 1945. ¹⁾
	Ivan Trigorevič Orlov	1902		Bogož Narozen 1922 Orlov Ivan	
	Vasil Nazarovič Tomriko	1906		Trigorevič Narozen 1902	
	Vladimír Fedotov			Tomriko Vasil Nazarovič	
	Zinaida Pavlovna Noskova			Narozen 1906 Fedotov Vladimír Noskova Zinaida Pavlovna	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 3: Padlí a zemřelí příslušníci Rudé armády z roku 1945 na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	jméno	Narozen	Zemřel	Informace na hrobě	Doplňující informace / Pomník
Zvoleněves	Vasilij Alexejevič Čerkasin		1945	Oběti 2. světové války v roce 1945 Vojáci sovětské armády:	Literatura uvádí pouze jména Ivan Perfiliev, narozený r. 1908 (+ 11.3.1945) a vojín Pavel Efimovič Kurzumov (+ 8.6.1945). ^{1,7)}
	Pavel Efimovič Kyzumov		1945	Vasilij Alexejevič Čerkasin Pavel Efimovič Kyzumov	
	Ivan Perfiliev Ananievič		1945	Ivan Perfiliev Ananievič Aleks Michalin	
	Alek Michalin		1945	Čest jejich památce	
Zvoleněves u kostela	deset rudoarmějců		1945	střední deska Na věčnou památku bojové družby národů SSSR a ČSSR položena 8.5.1973 prst z bojiště u Sokolova levá deska Seržanti: Reva - Bongorenko Firsov - Děržavec - Ljilkovič pravá deska Vojini: Trocenko - Kazarin Gubinskij - Nasenja - Šljachovoj	Jména na obou deskách jsou pouze v azbuce. Levá deska СЕРЖАНТИ: РЕВА-БОНГОРЕНКО ФИРСОВ-ДЕРЖАВЕЦ-ЛИЛИКОВИЧ Правá deska РЯДОВОЙ: ТРОЦЕНКО-КАЗАРИН ГУБИНСКИЙ-НАСЕНЯ-ШЛЯХОВОЙ Všichni vojáci jsou pochováni na místě nehody, při které přišli o život, když nákladním automobilem, za kterým bylo připojeno dělo, sjížděli nepřiměřenou rychlostí z kopce okolo kostela. Je uváděno datum 13.5.1945. ¹⁾

* Pohřbení padlých a zemřelých z druhé světové války na slánském IV. hřbitově

¹⁾ Veverková, Irina: Zde je pochován voják Rudé armády. Okresní muzeum Kladno ve spolupráci s Komisí regionálních dějin a s SPB Kladno, 1989, 50 stran

²⁾ Veverková uvádí jako datum úmrtí Metušenka 9.3.1945, čemuž odpovídá text na hrobě i Kronika obce Dolín (část věnovaná roku 1945, str. 258): *Dne 14. března byli pohřbeni na zdejších hřbitově dva ruskí váleční zajatci, kteří zemřeli při pobytu v naší obci a to: Sarnoschovit Grigorij a Prokopschuk Ivan. Dne 18. března byl pohřben do téhož hrobu třetí zemřelý ruský váleční zajatec Ivan Metluschenko z Polianskol gubernie. Německý velitel žádal, by tyto zajatci byli pohřbeni v rohu hřbitova, ale jelikož obec měla podle hradební zdi samé hrobky být bez rakoví pohřbeni do řadového hrobu č. 17.*

³⁾ Na hřbitově jsou v současnosti dva hroby. Podle informací Pracoviště zvláštních úkolů Městského úřadu ve Slaném je jeden z nich hromadný.

⁴⁾ Veverková uvádí úmrtí v červnu 1945, pamětník V. Hrdlička zmiňuje květen. Oba zdroje uvádějí 4 mrtvé vojáky, zatímco Pamětní kniha obce Pozdně uvádí hroby pěti rudoarmějců (str.176).
⁵⁾ *Ale hned následující den, osmého března přišel transport jednoho tisíce dalších Rusů. ... Devátého ráno padal sníh a u Procházků před stodolou našli pod sněhem mrtvého zajatce. Přijel Volf s Horovic potahem, čtyři zajatci mrtvého naložili na hnojník, stoupili si k němu, za vozem šel i strážník a zemřelého odvezl na tuřanský hřbitov, kde ho pochováli* (viz vzpomínka Václava Bayera. In: 1939 – 1945 ve vzpomínkách slánských pamětníků. Sborník příspěvků. Vlastivědné muzeum ve Slaném, Slaný 2010, str.88).

⁶⁾ Viz Pamětní kniha obce Vepřku 1940 - 1955 (<http://www.veprek.cz/kronika1940-1955.html>).

⁷⁾ Veverková ve Zvoleněvesi neuvádí Čerkasina a Michalina, stejně jako jméno Martin Dubavský ve Slaném. Naopak zmiňuje jméno Petr Bubnov (nar. 1911, + 4.3.1945) na hřbitově v Nabdně a dalších 9 mužů na IV. hřbitově ve Slaném - Ivan Gregor, Pavel Burianek (+ 12.3.1945), Štěpán Novikov (+ 12.3.1945), Radion Chilstov (+ 14.3.1945), Anatolij Korvalov (+ 15.3.1945), Aschir Baltabajev (+ 15.3.1945), 2 neznámí (z toho jeden + 19.5.1945).

Doklady vložené ve hřbitovních knihách ve Slaném (kopie v archivu autora) uvádí jména dalších zemřelých příslušníků RA. Např. dne 23.10. byly ze hřbitova v Ovčárech převezeny na slánský IV. hřbitov ostatky sovětských zajatců, zemřelých ve Vitově - Pavel Burianek, Štěpán Novikov, Radion Chilstov, Petr Miloserdov, Anatolij Korvalov, Aschir Baltabajev. Ostatky měly být vloženy do jedné rakve, ale jména těchto zemřelých na Pohřebišti padlých a zemřelých z druhé světové války na slánském IV. hřbitově nejsou uvedena.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Bakov	Obec	Jaroslav Beránek	4.2.1942, koncentrační tábor Mauthausen	Oběť nacistického režimu Jaroslav Beránek umučten v koncentračním táboře v Mauthausenu dne 4. února 1942 ve stáří 29 roků.	Tabulka na podstavci nově upraveného pomníku Obětem války 1914 - 1918	Je uveden též na pamětní desce na budově bývalé vratnice ČKD, zde však s údají * 12.3.1912 + 18.2.1942
Beřovice	Obec				Velký kámen na návsi vedle dětského hřiště. Deska, na které měl být (dle pamětníků) text věnovaný příslušníkům Rudé armády, nyní chybí.	
Bílchov	Obec	Eduard Šášek	květen 1945	Rodiště Eduarda Šáška nar. dne 3.8.1910 padl v květnové revoluci 1945 Hasičský sbor	Tabulka na zvláštní desce (spolu s Legionářem Příšou) vedle pomníku padlým 1914 - 1918.	
Brandýsek	Obec	Karel Kovařík Antonín Kubáč	9.5.1945, Brandýsek	Na tomto místě padli za vlast s vojáky rudé armády Karel Kovařík a Antonín Kubáč z Černic u Loune ve věku 24 let dne 9. května 1945 o 4. hod. ranní. Nezapomeneme Vás!	Pomník je při okraji staré pražské silnice, vlevo pod zatačkou směrem z obce do Slaného a oba muži jsou uvedeni i na pomníku v obci Brandýsek, ale také v Černicích u Loune, kde jsou pohřbeni na míst- ním hřbitově.	
Brandýsek	Obec	12 mužů, z toho dva vojini z SSSR	9.5.1945, Brandýsek	Padli v revolučních květnových dnech 9.5.1945 Benda Frant. * 1899 Čížek Karel * 1917 Füsst Vlad. * 1922 Kučera Josef * 1925 Pouzar Václav * 1913 Tesař Frant. * 1902 Veis Rudolf * 1923 Vosmik Frant. * 1908 Kovařík Karel * 1921 Kubáč Antonín * 1921 Konovodov VJ. SSSR Neznámý vojin SSSR Čest vaší památce	Deska je umístěna na budově ve středu obce (obecní úřad). Padlí muži, zde uvedení jsou pohřbeni na místním hřbitově (mimo Kovaříka a Kubáče, kteří jsou pohřbeni v Černicích u Loune). Vladimír Fírst (Füsst) je též uveden na památníku jednoho z dolů, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinařicích.	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomnících na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Brandýsek	Obec	17 osob, z toho 7 žen a 10 mužů		OBĚTEM NĚMECKÉHO NASILÍ 1938 - 1945 Michalski Václav Olšany Michalska Jarmila Lidice Marusáková Anna Záluzžany Stříbrský Josef Senomaty Hejl Václav Cvrčovice Stehlík Karel Brandýsek Pavlík Karel Brandýsek Ždiarský Vilém Praha Neumann Karel Kralupy Neumannová Hilda Horažďovice Neumannová Ila Brandýsek Sálus Jindřich Brandýsek Sálusová Pavla Brandýsek Sálus František Brandýsek Epstein Rudolf Března Sislandová Pavla Zlébuzevy Sislandová Blanka Divišov Na věčnou paměť	Manželé Václav a Jarmila Michalski (Michal- ských) jsou uvedeni též na památníku v Praze 8 - Kobyliské střelnici, kde byli 16.6.1942 zastreleni.
Čermčice	Obec	18 mužů			Společný pomník v Čermčicích čítá celkem 18 jmen, mezi nimiž jsou Karel Kovařík a Antonín Kubáč (též na památníku a pamětní desce v Brandýsku) a Václav Kubíček (pamětní deska na bývalé vrátnici ČKD ve Sláněm).
Čermuc	Obec	Josef Svoboda	17.12.1943, koncentrační tábor Dora Nordhausen	Oběť nacismu Josef Svoboda * 25.7.1917 + 17.12.1943 v koncentračním táboře Dora Nordhausen	Tabulky vpravo a vlevo vedle pomníku Padlým vojínům z Černuce 1914 - 1918, který neobsahuje žádná jména. Natabulkách jsou porcelánová foto obou mužů.
		Jaroslav Víšek	18.12.1944, koncentrační tábor Flossenberk)	Oběť nacismu Jaroslav Víšek * 4.6.1914 + 18.12.1944 v koncentračním táboře Flossenberku	
Drnov	Obec	Antonín Pokorný	18.5.1944, koncentrační tábor Bernau u Mnichova	Antonín Pokorný zeměl 18.V.1944 v koncentračním táboře v Bernau u Mnichova	Tabulka na podstavci pomníku Padlým hrdinům obce Drnova, porcelánové foto zcela nezřetelné.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	Hrob na hřbitově	
Hořešovice	Obec	Jiří Mítr	21.5.1945, Hořešovice	Občanům z Hořešovic kteří na tomto místě zemřeli tragickou smrtí 21. května 1945	Samostatný pomník ve středu obce, vedle pomníku padlým 1914 - 1918. Původně stál na místě neštěstí, na kopci z Hořešovic do Třebíže, ale několikrát byl projíždějícími vozidly poškozen, a tak byl přemístěn na náves.	Hrob na hřbitově v Hořešovicích. Je uveden též na pamětní desce na bývalé vratnici CKD ve Slaném.	
		Karel Krepčík	21.5.1945, Hořešovice	Jiří Mítr 26 roků stár Karel Krepčík 34 roků stár Vincenc Perlík 45 roků stár Čest jejich památce			Oba jsou pohřbeni v rodinných hrobech v Hořešovicích, na náhrobcích však nejsou jejich jména uvedena.
		Vincenc Perlík	21.5.1945 Hořešovice				
Hospozín	Obec	Alois Mžourek	21.10.1944	Obětí odboje 1939 - 1945	Tabulka na podstavci pomníku padlým 1914 - 1918. Před tímto památníkem stojí železné kolo z tanku T-34.	Je také uveden na památníku v Kmetiněvsí, kde je i pohřben na hřbitově.	
		Ferdinand Bláha	3-5-1945	Mžourek Alois letec, poručík * 12.4.1915 + 21.10.1944 Bláha Ferdinand Partyzán * 22.3.1903 + 3-5-1945 Fráňa Václav barikádník * 11-5-1917 + 7-5-1945 Nezapomeneme!			
Hřešice	Obec	Miller Josef Bichertová Emilie Kratochvílová Libuše		Obětím německého nacistu 1939 - 1945 Miller Josef Bichertová Emilie Kratochvílová Libuše ..... Věnují občané z Hřešic	Památník je věnován obětem německého nacistu 1939 - 1945 o obětem světové války 1914 - 1918 (6 mužů).		

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Hříškov	Silnice mezi obcemi Bor - Hviždálka - Hříškov	Bedřich Salač Josef Slégr	5.5.1945	Zde padli v boji za vlast 5. května 1945 Bedřich Salač 22.let Josef Slégr 24. let z Milého	První pomník po pravé straně silnice.	Oba jsou uvedeni na památníku v obci Mlý v obci Hříškov.
		František Borkovec	7.5.1945	Desátník aspirant František Borkovec ze Mšecce padl dne 7.5.1945	Druhý pomník po pravé straně silnice.	Je uveden na památníku v obci Mšec i v obci Hříškov.
		Václav Závora	7.5.1945	Dobrovolník Václav Závora Mšec padl 7.5.1945	Třetí pomník po pravé straně silnice.	Je uveden na památníku v obci Mšec i v obci Hříškov.
		Neznámý Armén	7.5.1945	Neznámý Armén bojující proti Němcům padl 7.5.1945	Čtvrtý pomník po pravé straně silnice.	V poválečném období se slovo <i>Němci</i> psalo důsledně s malým počátečním písmem.
Hříškov	Silnice mezi obcemi Bor - Řevničov	Václav Hajný Bohumil Světek	6.5.1945	6.5.1945 zde položili své životy za vlast Václav Hajný *8.2.1908 z Řevničova Bohumil Světek *2.7.1895 z Kalhvod	Pomník po pravé straně silnice do Řevničova.	
		10 mužů		Pro většinou pamět padlým v revolučním boji 1945 Dobr. Benda Ladislav Hříškov Des asp Borkovec František Mšec Dobr. Kloc František Kladno Dobr. Krejza František Rynholec Dobr. Pech Stanislav Kladno Dobr. Salač Bedřich Mlý Dobr. Siroký Josef Mšec Dobr. Šlajchrt Miroslav Mšec Dobr. Slégr Josef Mlý Vojín Závora Václav Mšec	Tabulka před památníkem Padlým vojínům 1914 - 1918, na kterém je uvedeno 22 padlých mužů. Šlajchrt je uveden na památníku v obci Mšec a na památníku Dolu Nejedlý, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinařicích. Borkovec a Závora jsou uvedeni v obci Mšec i na jednotlivých pomníčcích vedle silnice Bor - Hříškov. Siroký je uveden i v obci Mšec. Salač a Slégr mají památník na místě smrti vedle silnice Bor - Hříškov a jsou uvedeni i na památníku v obci Mlý, kde je Slégr také pohřben na hřbitově. Kloc (jméno Kloc není správné), který na následky zranění zemřel 13.6.1945, je uveden na památníku v Kladně - Ostrovci.	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Hvězda	Obec	František Ryšlavý	15.1.1943, Dachau	Památee těch z jejichž smrti vyrostla naše svoboda Ryšlavý František *2.5.1898 + v Dachau 15.1.1943 Kott Josef * 30.3.1913, padl 6.5.1945 Cháňa Jaroslav * 19.8.1914, padl 6.5.1945 Pondělíček Jan * 29.3.1921, padl 7.5.1945	Kott má na též pamětní desku na hájovně u silnice mezi Hvězdou a Mšeci.
		Josef Kott	6.5.1945, Hvězda		
		Jaroslav Cháňa	6.5.1945, Hvězda		
		Jan Pondělíček	7.5.1945, Hvězda		Oba muži jsou pohřbeni na hřbitově v Malíkovících. Pondělíček je uveden též na samostatném památníku za domem u silnice ze Hvězdy na Mšec; Cháňa má na též pamětní desku na hájovně u silnice mezi Hvězdou a Mšeci a je uveden na památníku v Řisutech a na památníku Dolu Nejedlý, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinařících.
Hvězda	Za obcí směrem na Mšec	Jan Pondělíček	7.5.1945, Hvězda	Zde padl pod ranami nepřítele háje vlast do posledního dechu 7.5.1945 Jan Pondělíček narozen 29.3.1921 Čest jeho památce	Pomníček stojí směrem do pole za domem na pravé straně silnice ze Hvězdy na Mšec, šikmo naproti tomuto domu stojí bývalý ovčín
Hvězda	Hájovna za obcí směrem na Mšec	Jaroslav Cháňa	6.5.1945, Hvězda	Dne 6.5.1945 položil zde svůj mladý život na oltář vlasti Jaroslav Cháňa narozen 19.8.1914 Čest jeho památce.	Oba pamětní desky jsou umístěny každá na jedné straně hájovny, ležící na pravé straně silnice ze Hvězdy na Mšec, naproti odbočce na Drnek a Novou Studnici.
		Josef Kott	6.5.1945, Hvězda	Zde padl za svobodu vlasti Josef Kott z Hvězdy 6.května 1945 Čest budíž jeho památce.	Oba muži jsou uvedeni i na památníku v obci Hvězda. Cháňa je uveden na památníku v Řisutech a na památníku Dolu Nejedlý, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinařících a je pohřben na hřbitově v Malíkovících.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitvech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomnících na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Chržín	Lokalita „Na Kozelcích“ - mezi obcemi Chržín a Sazená	Vítězslav Cířka Antonín Fencel	10.5.1945	Zde padli v hrdinném boji proti Němcům za svobodu svého národa 10. května 1945 Vítězslav Cířka z Ujh Antonín Fencel ze Sazené Věnují kolegové Konstrukce Avia	Oba jsou uvedeni i na pomníku v obci Sazená, oba jsou pohřbeni na hřbitově v Chržíně (Fencel pohřben v hroboce, na které není uvedeno jeho jméno).	Cířka byl nadaný konstruktér pražského podniku Avia, jeho spolupracovníci nechali na místě tragedie postavit pomníček.
Jarpice	Obec, na kapličce	Václav Maršál Josef Seem	koncentrační tábor Mauthausen koncentrační tábor Mauthausen	Obětem II. světové války 1939 - 1945 Maršál Václav zemřel v koncentračním táboře v Mauthausenu Seem Josef zemřel v koncentračním táboře v Mauthausenu Pučilová Marie byla zadržena německí 9. května 1945 Čest padlým obětem !	Deska, umístěná vpravo od dveří do kapličky. Deska vlevo od vchodu je věnována obětem I. světové války 1914 - 1918 a obsahuje 10 jmen.	Josef Sém 14.1.1915 - 25.VII. 1942, umučen v koncentračním táboře, je uveden na pamětní desce na budově bývalého Družstva Vzájemnost ve Slaném.
Kladno - Dubí	V lese (odbočka z Libušiny ulice vedoucí z Dříně do Dubí, hned za viaduktem)	Marie Pučilová	9.5.1945	Na památku tragicky zesnulých spolupracovníků při náletu za nacistické okupace dne 12.9.1944 Spojené ocelárny národní podnik Poldina huť. Jména obětí na deskách – 28 mužů a 9 žen, z toho Novák Jiří Vělvary Šimová Marie Vinařice Volfík Josef Pehery	Šimová Marie je uvedena též na památníku ve Vinařicích, Volfík -Josef je uveden též na památníku ve Peherách.	
Klobuky	Obec	7 mužů a 5 žen		Umučeni za okupace 1939 - 1945 Josef Klobucký Jaroslav Jirásek Josef Štátek Pro víru svých otců umučeni Ervin Kellner Josef Kellner Marie Kellnerová Otta Neuman Ottilie Neumanová Rudolf Tauber Berta Tauberová Marie Tauberová Hana Tauberová Čest jejich památce	Deska vpravo na památníku. Deska vlevo je věnována padlým ve válce 1914 - 1918 a obsahuje 12 jmen.	

**Padlí a zemřeli z let 1939 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 4: Padlí a zemřeli z let 1939 - 1945 na pomníčích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Kmetiněves	Obec	Josef Šubrt	květen 1945	Oběti květnové revoluce 1945 Josef Šubrt * 24.12.1902 Václav Fráňa * 11.5.1917 Padli při hájení Prahy „Do českých lidí zde střelejí! Tak zněl z rádia zoufalý hlas. Spěchali jsme bránit mrtičku Prahu, dán krve odevzít - zemřít za vlast.	Tabulka na podstavci památníku padlých synů 1914 - 1918. Oba muži, uvedení též na památníku na Masarykově nábřeží v Praze 1 mezi padlými civilisty a skauty ze Zpravodajské brigády, jsou pohřbeni na hřbitově v Kmetiněvsi. Fráňa je uveden též na památníku v Hospozíně (jako barikádník, úmrtí 7.5.1945).	
		Václav Fráňa	květen 1945			
Knovíz	Obec			Všem domácím padlým obětem světové války 1914 - 1918, 1938 - 1945. Věčná paměť.		
Kralupy nad Vltavou	Obec - u kostela	Josef Černý	popraven 1943	Josef Černý Zvoleněves popraven 1943	Jsou zde uvedeni členové vojensko-sokolské skupiny kpt. Čermáka a členové odbojové skupiny KSC, mezi kterými je zmíněn i Josef Černý, celkem 23 mužů.	
Kralupy nad Vltavou	Obec - kostel			22.3.1945 Obětem náletu Jen kostel se svou tichou věží zůstal třet mezi troskami nedotčen. Na jeho podlažiu snášeli mrtvé katolíky, evangelíky i bez vyznání a chrám je všechny přivítal pod vlnitou střechou. Jaroslav Seifert Věnuji Ti - kteří nezapomněli.		
Kralupy nad Vltavou	Hostibejk			Zde padli za vlast 7.4.1945 Čermák Zdeněk, Henkl Antonín, Henkl Rudolf, Kretzer Emerich, Muller Jaroslav, Náhlovský Antonín	Jaroslav Müller je uveden též na pomníku v Olovnici a pohřben na hřbitově v Zeměčích (Kralupy - Zeměčiny).	
Ledce	Obec	Václav Nový		Padlým spolubojcům za 2. světové války v r. 1939 - 1945 Nový Václav Šmolík František	Tabulka na podstavci památníku padlým spolubojcům 1914 - 1918.	
		František Šmolík				
Líský	Na kapliče	František Hora Václav Rus	květen 1945	František Hora nar. 17.7.1886 v Líském Václav Rus 16.2.1918 Tešili jste se na českou svobodu zatím vás v revoluci smrt sklátila do hrobu. Květen 1945		

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitvech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Luzec nad Vitavou	dům	Miloslav Švic	4.6.1941	Zde se narodil 5.10.1916 Miloslav Švic poručík letec. 311 čs. bombardovací perutě v Anglii + 4.6.1941	Pamětní deska na rodném domě čp. 43.	Je uveden též na pamětní desce na letišti v Sazené.
Milý	Obec	Bedřich Salač Josef Slégr		1939 - 1945 Slégr Josef Salač Bedřich	Deska na podstavci památníku 1914 - 1918; oba mají památník na místě smrti vedle silnice Bor - Hříškov a jsou uvedeni i na památníku v Hříškově. Slégr je poříben na hřbitově v obci Milý.	
Mlčechovsty (Vraňany - Mlčechovsty)	Obec	7 mužů		Památky padlým hrdinům V květnové revoluci 1945 Dvořák František, Janda Antonín, Janda Václav, Nový Jaroslav, Navrátil František, Verner Bohumil, Žihla Josef	Společná tabule s padlými z 1. světové války. Bohumil Verner je uveden na dalším pomníku v Mlčechovstech a na pomníku v Sazené.	
Mlčechovsty (Vraňany - Mlčechovsty)	Obec	Bohumil Verner Václav Janda	9.5.1945, Mlčechovsty	Padli abychom mohli žít Verner Bohuslav ze Sazené nar. 8.3.1897 padl 9.5.1945 Janda Václav nar. 27.2.1899 padl 9.5.1945	Na tomto pomníku je Bohumil Verner ze Sazené uveden s chybným křestním jménem a špatným jménem obce. Je též uveden též na společném pomníku v Mlčechovstech a v Sazené.	
Mšec	Obec	František Borkovec František Horák Ladislav Klíma Josef Kraft Rudolf Mikovec Josef Saidl Josef Široký František Valenta Josef Vocilka Václav Závora		1939 - 1945 Zemřeli, aby věčně žili ... Borkovec František padl na Hříškově Horák František zemřel po zranění na Hříškově Klíma Ladislav zemřel po mučení v Dražďanech Kraft Josef zemřel v konc. táb. Osvětim Mikovec Rudolf zemřel při náletu v Mostě Saidl Josef popraven v Lidčích Slajchrt Miloslav padl na Hříškově Široký Josef padl v rev. boji u Prahy Valenta František zemřel v konc. táb. Flossenbürg Vocilka Josef zemřel v konc. táb. Mauthausen Závora Václav padl na Hříškově	Tabulka před památníkem 1914 - 1918, na kterém je uvedeno 30 padlých mužů. Borkovec a Závora jsou uvedeni v obci Hříškov i na jednotlivých pomníčcích vedle silnice Bor - Hříškov. Slajchrt je uveden na památníku v obci Hříškov a na památníku Dolu Nejedlý, umístěném v bývalém dome Mayrau ve Vlnářčích. Široký je uveden na památníku v obci Hříškov. Valenta je uveden i na pamětní desce na škole.	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomnících na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Mšec	Obec - škola	František Valenta	24.11.1944, Flossenbürg	Na této škole působil František Valenta ředitel škol. Narodil se 4. února 1894 a zemřel 24. listopadu 1944 v koncentračním táboře ve Flossenbürgu. Čest jeho památce!	Je uveden i na pomníku v obci.
Nová Ves (okres Mělník, dříve okr. Velvary)	Obec	5 mužů a 1 žena		Obětem nacismu 1939 - 1945 Jansa Jiří Gutman Arnošt Gutmanová Ilonma Šafránek Ant. Sváb Josef Mergl Jaros.	Jiří Jansa, úředník vevarského okresního soudu, zatčený v roce 1941 společně s JUDr. K. Treybalem a dalšími 5 soudními úředníky, zemřel 31.3.1942 v koncentračním táboře Mauthausen (viz http://www.ve-prek.cz/kronika/1940-1955.html). Jaroslav Mergl a Antonín Šafránek jsou pohřbeni na hřbitově ve Vepřku.
Nová Ves - Hradečno	Hřbitov	Jindřich Slavík	30.4.-1942, Mauthausen	Jindřich Slavík narozen dne 5.8.1884 zemřel dne 30.4.1942 v koncentračním táboře v Mauthausenu v Rakousích	Památník na hřbitově, LP 1922, obsahuje jména a foto 6 padlých z let 1914 - 1918 a pod nimi tabulku s J. Slavíkem
Olovnice	Obec	7 mužů a 1 žena		Oběti okupace 1939 - 45 Fedinuková Dáša Baňka Václ. Para Jos. čet str. Klement K. P. Kratina K. prof. Müller Jar. Šenfeldr Jar. major Šenfeldr K. Ing.	Deska vpravo na památníku se sochou Iva. Deska vlevo je věnována obětem války 1914 - 1918 a obsahuje 15 jmen. Dagmar Fedinuková a J. Müller jsou pohřbeni na hřbitově v Zeměčích (Kralupy - Zeměchy). Müller je uveden též na pomníku v Kraľupech nad Vltavou - Hostibejku.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomnících na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Otovice	Obec			Bojovníkům za svobodu Cest vaší památce!		
Pchery	Obec			Lidé bděte Umučeným a popraveným soudruhům 1939 – 1945		
Pchery	Obec			Padlí 1939 – 1945 Sochor František Macháček František Černý Josef Krejčík Karel Král František Gajl Václav Koutecký Karel Tlustý František Růžička Václav Kučera Ladislav Keller Josef Martínek František Elsnic Jaroslav Jindřich František Nikl Antonín Drahorád Josef Bernásek Antonín MUDr. Kraus Leo Krausová Anna Kraus Maxmilián SCM Salus Bedřich Salusová Hedvika Salusová Věra Salus Bohumil Salusová Marie Zikmund Antonín Maříková Růžena Karpíšek Antonín Karpíšek Alois Volfík Josef	Tabulka na podstavci památníku padlým 1914 - 1918 (Ku věčné paměti na vás, kteří jste v řádi umírali vzpomínajíce nás v běsu války od 26./7.1914. až 28./10.1918. kdy vzešlo slunce svobody nad hroby vaše – pro národ náš k novému životu!). Pět jmen i s daty narození je umístěno i na pamětní desce v místní části Pchery - Humny.	František Tlustý, 9.3.1882 - 6.2.1942, umučen v koncentračním táboře, je uveden na pamětní desce na budově bývalého Družstva Vzájemnost ve Sláném. Volfík je uveden též na památ- níku Kladno - Dubí. Keller je uveden též na památníku jednoho z dolů, umístěném v bývalém dole May- rau ve Vinářích. Koutecký, Černý a Čal (Gajl) Václav jsou uvedeni i na památníku jednoho z dolů, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinářích. Nikl je uveden též na památníku v Praze 8 - kobylišké střelnici, kde byl 1.7.1942 zastřelen.
Pchery - Humny	Obec			Za vlast 1945 František Macháček 11.10.1916 Josef Černý 14.5.1908 František Sochor 6.12.1905 Karel Krejčík 2.12.1900 Václav Gajl 30.4.1899 František Král 10.8.1908	Deska je umístěna na fasádě Dělnického domu v místní části Pchery - Humny a všechna jména jsou i na hlavním pomníku v obci.	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Pchery - Theodor	Sílnice Pchery - Důl Theodor	Stanislav Švejcár	9.5.1945	Zde padl v boji 9. května 1945 Stanislav Švejcár z Močyčna	Pomníček stojí na pravé straně sílnice ze Pchery na Důl Theodor, blíže k Theodoru.	Je uveden též na pomníku v Kládě - Svermově (bývalý Močyčín)
Plechov	Obec	Antonín Umlauf	26.8.1940, Velká Británie	Umlauf Ant. Nar. 11.6.1910. Zemřel: 26.8.1940	Deska vpravo na památníku, pod reliéfem T.G.M., deska vlevo je věnována obětem světové války 1914 - 1918 a obsahuje 8 jmen.	Rodák z Kvřilic, desátník čs. armády ve Velké Británii, kde zemřel.
Podlešín	Obec	3 muži a 2 ženy		Oběti okupace 1939 - 1945 Beck Josef Becková Věra Beck Karel Becková Hana Kalina Rudolf	Samostatný pomník v obci, na desce nahoře jména 9 padlých ve světové válce 1914 - 1918.	Beck Josef, Karel, Becková Věra a Hana jsou zapsáni na hrobě na židovském hřbitově ve Sláněm.
Pozdeň	Obec	Karel Břejcha František Charvát Emanuel Neuman		Oběti německé okupace 1939 - 1945 Břejcha Karel Charvát František Neuman Emanuel	Tabulka na podstavci památníku padlých vojnů ve světové válce 1914 - 1918.	
Praha	Praha 6 - Na Valech	Jiří Jukl MUDr. Jan Souček	9.5.1945	Zde padl dne 9.5.1945 Jiří Jukl narozen 5.8.1920 v Břevnově. Věnuje svěmu zaměstnanci Českomoravská-Kolben-Daněč národní podnik ve Sláněm. Čest jeho památce Zde padl dne 9.5.1945 při ošetřování zraněného MUDr. Jan Souček narozen 8.10.1898 Hrdinům domácího odboje - Zahranizní armáda a Česká lékařská komora v Praze 6	Umístění pomníku: Praha 6, Na Valech, K Brusce, park Ch. G. Masarykové. Jiří Jukl je též uveden na pamětní desce na bývalé vrátnici ČKD ve Sláněm.	
Řisuty	Obec	Lad. Klátil Antonín Skůra Ing. Mír. Beránek Jaroslav Cháňa 3 vojini RA 1 ruský zajatec	13.3.1942, Mauthausen 15.7.1942, Mauthausen 21.12.1944, Saale 6.5.1945, Hvězda květen 1945, Řisuty březen 1945, Řisuty	Klátil Lad. + 13.3.1942 v Mauthausenu Skůra Ant. + 15.7.1942 v Mauthausenu Ing. Beránek Mír. + 21.12.1944 v Saale Cháňa Jar. padl 6.5.1945 u Hvězdy Na paměť třem vojínům Rudé armády, kteří zemřeli zde v obci po našem osvobození v květnu 1945 a ruského zajatce, který zde zemřel po útrapách v březnu 1945	Cháňa je také uveden na památníku v obci Hvězda, na náhorné za Hvězdou, na památníku Dolu Nejedlý, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinařicích a je pohřben na hřbitově v Malíkovicích.	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomnících na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Sazená	Obec	7 mužů		Občerměněckéokupce1939-1945 Popraveni: Jaroslav a Zdeněk Reháčkovi Umučeni v konc. táboře: Jaroslav Kratochvířl Se zbraní v ruce padli Vítězslav Čifka Antonín Fencel Václav Pokorný Bohumil Verner	Zvláštní pamětní tabule před pomníkem padlých hrdinů 1914 -1918.	J. a Z. Reháčkovi, V. Čifka a V. Pokorný jsou pohřbeni na hřbitově v Chrzáně. Fencel pohřben v Chrzáně v hrobcce, na které není uvedeno jeho jméno.Čifka a Fencel jsou uvedeni též na památníčku u Chrzána, Pokorný je i na dvou památnících v Mléčehvostech. J. a Z. Reháčkovi jsou uvedeni též na památníku v Praze 8 - kohyliské střelnici, kde byli 24.6.1942 zastreleni.
Sazená	Na letišti	škpt. Stanislav Zeinert	26.5.1941	Škpt. Stan. Zeinert * 9.XII.1915 + 26.V.1941		M.Švic je uveden na pamětní desce na rodném domě v Lužci nad Vltavou.
		škpt. Miloš Švic	6.6.1941	Škpt. Miloš Švic * 5.X.1916 + 6.VI.1941 Nezapomeneme ...		
Slaný	Obec - Hlaváčkovo náměstí	78 mužů, 23 žen 4 děti		Na věčnou paměť popraveným a umučeným 1939 – 1945, Andrašek Václav, Becková Karolína, Benešová Anna, Beneš Artur, Beneš Josef, Beneš Josef, MUDr. Beneš Karel, Beneš Mořic, JUDr. Beneš Ota, Beneš Vladimír, Bureš Václav, Cervenka Václav, Čížek Josef, Dufek Štěpán, Eckstein Josef, Ecksteinová Elsa, Elznic Jiří, Elznic Josef, Epsteinová Luisa, Fanta Richard, Fantová Hana, Feldman Oskar, Fišer Josef, Fleischnerová Josefa, MUC. Formánek Jan, Formánek Karel, Freundová-Fantová Věra, JUDr. Haken Miroslav, Hamppejs Václav, Harnáček Josef, Hlinovský Ladislav,	Nápis na kameném monolitu nad kovovou deskou se jmény: Osvětim Dachau Buchenswald Mauthausen Ravensbrück Terezín Pankrác	Jiří a Josef Elznicovi, Hamppejs, Holý a Růžička jsou pohřbeni na hřbitově ve Slaném. Arnošt, Ota a Anna Lóvyovi, JUDr. Egon, Hugo a Elsa Popperovi jsou zapsáni na hrobcech na židovském hřbitově ve Slaném. Židek je pohřben na hřbitově v Domažlicích. Bureš, Kaplan, Kermer a Macek jsou uvedeni i na památníku ve Slaném - Kvěci.

Padlí a zemřeli z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřeli z let 1939 - 1945 na pomníčích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Slaný	Obec - Hlaváčkovo náměstí	78 mužů, 23 žen 4 děti		<p>Holeček Josef, Hořý Štěpán, Hrubý Boris, Hybš Rudolf, Hybová Albina, Hybš Éduard, Hybš Pavel, Chadalík Emil, Kapalín Karel, Kerner Karel, Klán Otta, Klaus Josef, Kolář František, Korcová Berta, Konec Karel, Korcová Marta, 2 děti Korcových, Kraus Rainhold, Kotmel Josef, Kubíček Václav, Lískovec Miloslav, Lekner Emil, Leknerová Emilie, Lówy Arnošt, Lówy Otta, Lówyová Anna, 2 děti Lówyových, Lówyová Arnoška, Macek Bohuslav, Málec Antonín, Marík Josef, JUC. Mašek Bohumil, Michálek Bohumil, Mišek Václav. Náhlovský Václav, Neuman Viktor, Ing. Neuman Vladimír, Neumanová Jitřina, Neumanová Julie, Neumanová Miloslava, Opřil Stanislav, Penížek Ferdinand, Pokorný Alois, JUDr. Popper Egon, Popper Hugo, Popperová Elsa, Presser Egon, Presser František, Presser Ota, Presserová Rosálie, JUDr. Pugnár Jan, Pugnárová Eliška, Růžička Jaroslav, Sainer Karel, Smetana Oldřich, Sušánek Josef, Světek Zdeněk, Svoboda Josef, Svobodová Aloisie, Svobodová Irena, Šebesta Václav, Šmíd Václav, Štrobil Alois, Tušer František, Urie Josef, Vacek Jaroslav, Vidimský Ferdinand, Weissová Anna, Winternitz Josef, Winternitz Ludvík, Winternitzová Anna, Židek Vilém Svaz protifašistických bojovníků Slaný 1965</p>	<p>Nápis na kameném monolitu nad kovovou deskou se jmény: Osvětln Dachau Buchenswald Mauthausen Ravensbrück Terezín Pankrác</p>	<p>JUDr. Miroslav (Mírko) Haken a Josef Sušánek jsou uvedeni i na pamětní desce v Požární stanici ve Slaném. Kapalín, Fišer, Chadalík, Klaus, Vidimský a Mišek jsou uvedeni i na pamětní desce na budově bývalé Dělnické pekárny. Náhlovský a Pokorný jsou uvedeni na pamětní desce na budově bývalé vrátnice ČKD. Holeček je uveden v pamětní knize města Smiřice. Marík, Opřil a Silva (Sylvestr) Duřek jsou uvedeni i na pamětní desce na budově bývalého Družstva Vzájemnost. Hampejs je též uve- den na pamětní desce na budově České pojišťovny (Praha 1 - Nové Město, Spálená 76/14). Josef a Aloisie Svobodovi, jejich snacha Irena, Haken, Pugnár a Kotmel jsou uvedeni též na památníku v Praze. 8 - kobyliské strážníci, kde byli v květnu a červnu 1942 zastřeleni.³⁾</p>

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Slaný	hřbitov			Vám poděkování vám kéž znělo by jak zvony Okres Sadržora USSR. Léta 1941 - 1945 Listopad 1977	Pomník na pohřebišti padlých a veteránů z 2. sv. války na slánském IV. hřbitově, ve kterém je nádoba s prstí ze Sokolova.
Slaný - Kvíc	Obec	5 mužů a 1 žena Robert W. Dudley US Army		1939 - 45 Dík ruské armádě za osvobození naší vlasti Cap. Robert W. Dudley Bureš Václav Fuhrichová Marie Kapalín Karel Kerner Karel Macek Bohuslav Pergl Václav	Prostřední panel pomníku, po stranách na 2 panelech padlí a zemřelí z let 1914 - 1918. Bureš Václav, Kapalín Karel, Kerner Karel a Macek Bohuslav jsou uvedeni i na památníku ve Slaném na Hlaváčkově náměstí. Kapalín Karel je uveden též na na pamětní desce na budově bývalé Dělnické pekárny.
Slaný	letišťe			+2.3.1945 v B-17 G Cest vaši mamátce! 2Lt Donald R. Christensen 2Lt William H. Love 2Lt Harry Ostrow 2Lt John V. Gustafson Sgt Robert W. Dudley Sgt Elmer G. Gurba Sgt Albert S. Carlisle Sgt Kenneth J. Plantz	V sobotu 28.9.1996 se na letišti Aeroklubu ve Slaném konalo slavnostní odhalení pomníku osmi padlým americkým letcům, kteří byli nad Slaným dne 2.3.1945 sestřeleni v bombardéru Boeing B-17G Flying Fortress. Z celé posádky se tehdy zachránil jen jediný člen.
Slaný	letišťe			Na památku letcům amerického bombardéru B - 17 sestřeleného v těchto místech 2. III. 1945	Pamětní deska na hangáru letišťe.
Slaný	Obec			Rudé armádě osvoboditelce 9.5. - 1945	
Slaný	Požární stanice	JUDr. Mirko Haken Josef Sušánek	popraven 30.6.1942 v Praze 22.3.1945 v Terezín	Památee bratří z jejichž smrti vyrostla naše svoboda JUDr. Mirko Haken starosta sboru a l. obvodu, významný veřejný pracovník Narozen 19.1.1898 opraven v Praze 30.6.1942 Josef Sušánek velitel sboru a O.H.J. č. 40. Zástupce krajského velitele. Narozen 5.9.1896. Umučen v Terezíně 22.3.1945	JUDr. Mirko (Václav) Haken a Josef Sušánek jsou uvedeni i na památníku ve Slaném na Hlaváčkově náměstí. V požární stanici je umístěna i deska <i>Bratr-Josef Cerný, jednatel sboru Narozen 18.5.1899 Zemřel tragicky 5.10.1942, nejedná se o oběť války, protože byl sražen a přetjet nákladním autem. 4)</i>

**Padlí a zemřelí z let 1939 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomnících na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Slaný	Bývalá Dělnická pekárna	Karel Kapalín Eduard Dvořák Josef Fišer Emil Chadalík Josef Klaus Ferdin. Vidímský Václav Míšek	17.9. 1941 Mauthausen Mauthausen Mauthausen Mauthausen Mauthausen Mauthausen	Památeece soudruhů z jejichž krve vyrostla naše svoboda: Kapalín Karel * 21.V. 1889, popraven 17.IX. 1941. Dvořák Eduard * 16.III. 1894. Umučení v Mauthausenu: Fišer Josef * 7.XII. 1891. Chadalík Emil * 15.IV. 1906. Klaus Josef * 4.VI. 1902. Vidímský Ferdinand * 20.III. 1907. Míšek Václav * 1.IX. 1884.	Pamětní deska na budově bývalé Dělnické pekárny. Kapalín, Fišer, Chadalík, Klaus, Vidímský a Míšek jsou uvedeni i na památníku ve Slaném na Hlaváčkově náměstí. Kapalín je uveden též na památníku ve Slaném - Kvíci. Dvořák je uveden na obou památnících na Smečné (v lesním divadle je uvedeno, že byl umučen roku 1942) a ve Svinarově Mathausen), kde je i pohřben s daty 16.3.1894 - 8.3.1942, zemřel v Mauthausenu.
Slaný	Bývalá vrátnice ČKD	Václav Kubíček Václav Náhlavský Jaroslav Beránek Alois Pokorný Bohumír Krasenský Karel Průcha Jiří Julík Jiří Miltr	17.10. 1941 3.2. 1942 18.2. 1942 18.2. 1942 7.5. 1945 7.5. 1945 9.5. 1945 21.5. 1945	Lidé bčete Vzpomínáme památky našich padlých, popravených a umučených soudruhů bojovníků 1939 – 1945: Kubíček Václav - Černčice * 28.IX.1912 + 17.X.1941. Náhlavský Václav - Slaný * 23.X.1902 + 3.II.1942. Beránek Jaroslav - Bakov * 12.III.1912 + 18.II.1942. Pokorný Alois - Slaný * 12.XII.1900 + 18.II.1942 Krasenský Bohumír - Pan. Týnec * 7.XI. 1913 + 7.V. 1945. Průcha Karel - Slaný * 8.VIII. 1901 + 7.V. 1945 Julík Jiří - Praha * 5.VIII. 1920 + 9.V. 1945. Miltr Jiří - Vyšinec * 23. VI.1919 + 21.V.1945	Dvě desky, na horní jen nápis. Kubíček je uveden na památníku v Černčicích, Náhlavský a Pokorný jsou uvedeni ve Slaném na Hlaváčkově náměstí. Beránek je na památníku v Bakově, Julík je uveden na památníku v Praze 6 - Na Valech (K Brusce, park Ch.G. Masarykové). Miltr je uveden na památníku v Hořešovicích, kde je i pohřben. Průcha Karel je s datem úmrtí 14.V.1945 pohřben na vojevanském pohřebišti na slánském IV. hřbitově.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Slaný	Bývalé Družstvo Vzájemnost	Josef Mařík Stanislav Opit Karel Krček Leo Bureš Eduard Frolík Silva Dufěk František Brzák František Thustý	17.10.1941 17.10.1941 11.8. 1942 25.7. 1942 30.9.1943 24.7.1942 14.2.1942 13.7. 1942 6.2.1942	Padlí jste, abychom my mohli žít Popraveni: Josef Mařík 1.XI. 1909 17.X. 1941 Stanislav Opit 11.X. 1904 17.X. 1941 Umučeni v koncentračním táboře: Karel Krček 10.XII.1902 11.VIII. 1942 Josef Sém 14.I.1915 25.VII. 1942 Leo Bureš 13.I.1902 30.IX.1943 Eduard Frolík 21.IX.1907 24.VII.1942 Silva Dufěk 10.XII.1894 14.II.1942 František Brzák 20.XI.1901 13.VII. 1942 František Thustý 9.III.1882 6.2.1942	Mařík, Opit a Silva (Sylvestr) Dufěk jsou uvedeni i na památníku ve Slaném na Hlaváčkově náměstí. Opit je uveden i na památníku ve Svinařově. Seem Josef, který zemřel v koncentračním táboře v Mauthausenu, je uveden na pamětní desce na kapliče v Jarpíctích. Thustý je uveden na památníku v obci Pchery. Bureš je uveden na obou památnících na Smečné.
Smečno	Hřbitov	14 mužů a 1 žena		1939 - 1945 Alois Beneš, Leo Bureš, Eduard Dvořák, Anna Dudová, Emanuel Formánek, Václav Franc, Jaroslav Duda, Karel Fridrich, Josef Frolík, František Hofman, Václav Janoš, Alois Majer, Bohuslav Pelc, Bohumír Strejl, Václav Voráček	Tabulka na podstavci pomníku padlým 1914 - 1918. Všechna jména jsou uvedena i na pomníku v areálu lesního divadla. Pouze V. Voráček je zde uveden nesprávně, neboť zemřel již roku 1937.

**Padlí a zemřeli z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 4: Padlí a zemřeli z let 1939 - 1945 na pomníčích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Smečno	Areál lesního divadla	12 mužů a 1 žena		Vzpomínáme památky našich padlých a umučených bojovníků 1939 - 1945: 22.III. 1922 1.V. 1950. Beneš Alois * 1902 umučen 1942 Majer Alois * 1903 umučen 1942 Bureš Leo * 1902 popraven 1943 Formánek Ern. * 1895 popraven 1942 Franc Václav * 1902 popraven 1942 Frolik Josef * 1896 popraven 1942 Janěš Václav * 1887 umučen 1942 Dvořák Eduard * 1894 umučen 1942 Hofman Frant. * 1892 umučen 1942 Štrejll Boh. * 1903 umučen 1942 Duda Jar. * 1911 padl u Dukly 1944 Dudová Anna * 1896 + útrapy konc.t. 1945 Pelc Bohumil * 1902 padl u Smečna 1945	Všechna jména jsou uvedena i na tabulce na podstavci pomníku padlým 1914 - 1918 na městském hřbitově. Dvořák je uveden na obou památnících na Smečně, na památníku desce na budově bývalé Družstevní pekárny ve Slaném a ve Svinatově, kde je i pohřben s daty 16.3.1894 - 8.3.1942, zemřel v Mauthausenu. Pelc Bohumil je uveden na památníku ve Svinatově a s jiným křestním jménem uveden na pomníku v Třebichovicích.
				Voráček Václav * 1906 padl v boji s fašisty u Charany ve Španělsku + 20 3 1937	Je uveden i na tabulce na hřbitově.
		Karel Frídař	10.3.1943 v Charkově	Karel Frídař * 25 3 1922 + 10 3 1944 ve Smečně v Charkově	Rok 1944 uvedený na památníku není správný, měl by zte být rok 1943. Je uveden (bez data úmrtí) i na tabulce na hřbitově.
Srběč	směrem na Břín, po pravé straně silnice	Jindřich Coufal	18. 4.1945 u Srběče směrem na Břín	Na tomto místě tragicky zahynul při náletu hloubkových letců dne 18. dubna 1945 Jindřich Coufal řidič autosprávy ČSD Slaný Čest jeho památce	O události se zmiňuje Kronika Slaného, dfl 1938-1947, str. 251.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Sibec	Obec			Obětmi 1. a 2. světové války 1914 - 1918 1939 - 1945 Anspach Arnošt s rod. Bondiová Anna Gráz Emil s rod. Hochner Josef s rod. Katz Josef s man. Katz Rudolf s man. Kolmerová Běti Kupferová Flora Kupfer Leo Kupfer Adolf Propper Josef s rod.	Pomník obsahuje jména obětí obou válek, z let 1914 - 1918 je zde 21 mužů.	
Stradonice				Památke obětem I. a II. světové války		
Svinařov	Obec	Eduard Dvořák	1942 Mathausen	Věčná sláva těm, kteří padli, abychom žili. Eduard Dvořák * 1894 + 1942 Mathausen	Samostatný pomník obětem 1939 - 1945, pomník na I. sv. válku je umístěn na hřbitově.	
		Jan Kroupa	1943 Osvětim	Jan Kroupa * 1918 + 1943 Osvětim		
			Karel Malina	1944 Brandemburg	Karel Malina * 1908 + 1944 Brandemburg	Opit je uveden i na pamětní desce na budově bývalého Družstva Vzájemnosti ve Slaném a na památníku na Hlaváčkově náměstí ve Slaném.
			Stanislav Opit	1941 Praha	Stanislav Opit * 1904 + 1941 Praha	
			Bohumil Pelc	1945 Třebichovice	Bohumil Pelc * 1902 + 1945 Třebichovice	
			Václav Poch	1942 Mathausen	Václav Poch * 1894 + 1942 Mathausen	
			Bohumil Šalc	1942 Mathausen	Bohumil Šalc * 1912 + 1942 Mathausen	
		Karel Šváb	1945 Norimberk	Karel Šváb * 1920 + 1945 Norimberk 10.5.1953	Pelc je uveden na obou památnících na Směčně a s jiným křestním jménem uveden na pomníku v Třebichovicích. Poch a Bohumil Scholze (Šulc) jsou uvedeni též na památníku Dolu Nejedlý, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vlnářčích.	

Padlí a zemřelí z let 1939 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace
Tmář (Zlonice - Tmář)	Obec	MVDr. Václav Hofman	15.2.1942, Osvětim	MVDr. Václav Hofman * 15.XI.1893 v Tmáři č.p.12 padl 15. II. 1942 za svobodu vlasti v koncentračním táboře v Osvětimi	Pomník je umístěn na budově bývalé školy, pod ním dole je památník Padlým vojínům ve světové válce 1914 - 1918.
Třebichovice	Obec	Bohuslav Pelc	8.5.1945	Za svobodu padl 8. května 1945 Bohuslav Pelc Čest jeho památce	Je s jiným křesťnám jménem (Bohumil) uveden na pomníku ve Svinařově a na obou památnících na Smečně.
Tuřany	Obec	Antonín Řach	3-5.1945, Terezín	1939-1945 Zemřeli abychom mohli žít Řach Antonín * 11.12.1897, + 3-5.1945 v Terezíně	Tabulka na pomníku padlým 1914 - 1918, na podstavci text: Padlým hrdinům z Tuřan a Bysně.
		Josef Štulík	5-6.1943, Osvětim	Štulík Josef	
		Antonín Řach	10.12.1944, Terezín		
		Bedřich Dvořák	20.5.1945, Slaný	* 5-4-1913, + 5-6.1943 v Osvětimě.	
		Rudolf Petřžila	30-5-1945, Praha	Řach Antonín	
		Jaroslav Novotný	10.11.1943, Osvětim	* 29.7.1893, + 10.12.1944 v Terezíně.	
		Antonín Červenka	4-4-1942, Mauthausen	Dvořák Bedřich * 6.3.1893, + 20.5.1945 v Slaném. Petřžila Rudolf * 12.4.1895, + 30.5.1945 v Praze. Novotný Jaroslav * 7.10.1903, + 10.11.1943 v Osvětimě. Červenka Antonín * 7-4-1905, + 4-4-1942 v Mauthausenu.	Petržila je uveden též na Pamětní desce Obětem 2.světové války (Praha 2, Palackého nám. 375/4, Nové Město)
Uhý	Obec	2 muži a 3 ženy	květen 1945	Obětem květnové revoluce 1945 Iva Hájková * 1934 Magda Jakschová * 1889 Antonín Kříček * 1890 Antonín Šimral * 1872 Irena Šimralová * 1936	Zvláštní pamětní tabule před pomníkem padlým 1914 -1918.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Vinařice	Obec	Jiří Foltán Václav Bubla	8.5.1945	Jiří Foltán Václav Bubla František Petr * 8.7.1906 padl za vlast v revolučních dnech 8.5.1945	Tři pomníčky, stojící nyní vedle Sv. kříže nedaleko vinařické základní školy, byly na toto místo přeneseny z jiných lokalit (dva z Vinařic - jeden z obce, druhý ze zatačky směrem na Třebichovice, třetí z Knovíze, kde stával na staré pražské silnici směrem ke Slanému.	Petr je též uveden na pamětní desce v Kladně (ulice Jana Palacha 1840) a na pomníku Padlým mučedníkům a bojovníkům za svobodu 1939 – 1945, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinařicích (Padlí na barikádách - Petr František, Libuřín).
Vinařice	Obec	Npor. Karel Pátek Štáb. rotn. František Kasner Štáb. strážm. Vladimír Sainer	9.5.1945, Knovíz	Zde položili životy za vlast v den osvobození 9.V.1945 Npor. Karel Pátek Štáb. rotn. František Kasner Štáb. strážm. Vladimír Sainer MNV Vinařice	Pomník z Knovíze byl do Vinařic převezen roku 2008, údajně z důvodu, že padlí byli z Vinařic.	Pomník z Knovíze byl do Vinařic převezen roku 2008, údajně z důvodu, že padlí byli z Vinařic.
Vinařice	Obec			1939 – 1945 Vám všem, kteří jste padli za okupace a v květnové revoluci patří náš děk a vzpomínka J. Henryš F. Kasner J. Mottl K. Pátek V. Sainer K. Smola V. Šantora O. Šejna M. Šimová J. Šmíd O. Štoup J. Tobiáš Z. Vojtěch	Zvláštní pomník ve formě knihy, stojící před pomníčkem padlým 1914 -1919.	Šmíd je uveden na památníku jednoho z dolů, umístěném v bývalém dole Mayrau ve Vinařicích. Kasner, Pátek a Sainer jsou uvedeni i na památníku, původně stojícím nad Knovízí, vedle silnice směrem na Slaný. Šimová je uvedena též na památníku Kladno - Dubí.

**Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Vinařice	nádvoří bývalého dolu Mayrau			Na paměť horníků dolu Nejedlý, umučených v Mauthausenu r. 1942 Eman Formánek Smečno Josef Frolík Smečno Jan Froněk Libušín Frant. Hofman Smečno Václav Janes Smečno Václav Kettner Srby Robert Knotek Kladno Václav Poch Svinařov Ant. Pospíšil Libušín Bohumil Scholze Svinařov Jindřich Slavík Hradečno Ant. Skočdopole Tuchlovice Frant. Šmolík Přelíc Ant. Špaňa Tuchlovice Bohumil Štrejř Smečno Padlí za svobodu r. 1945 Jarosl. Cháňa Hvězda Frant. Rendl Senomaty Frant. Soukup Přelíc Mirosl. Slajchrt Mšec 15.VI. 1946	Formánek, Frolík, Hofman, Janes a Štrejř jsou uvedeni na obou památnících na Smečné. Václav Poch a Bohumil Šulc (Scholze) jsou uvedeni na památníku v obci Svinařov. Slavík je pohřben na hřbitově v Nové vsi - Hradečnu a je zde uveden i na památníku. Cháňa je také uveden na památníku v obci Hvězda, Kisuť, na hajovně za Hvězdou a je pohřben na hřbitově v Malíkovcích. Slajchrt je uveden na památníku v obcích Mšec a Hříškov.	Na nádvoří bývalého dolu Mayrau ve Vinařicích, který je dnes hornickým skansenem, bylo postupně soustředěno 6 pomníků ze zrušených dolů Kladenska.
				Beránek Václav 1889, Motyčín Beránek Antonín 1887, Pchery Černý Josef 1908, Pchery Fírst Vladimír 1922, Brandýšek Call Václav 1899, Jemníky Koutecký Karel 1906, Pchery Kozelka Josef 1901, Dřetovice Müller Otto 1890, Hnidousy Röhlich Josef 1897, Saky Saidl Stanislav 1892, Lidice Šmíd Josef 1903, Vinařice Naším umučeným za německé okupace 1938 – 1945	Koutecký je uveden na památníku v obci Pchery. Černý a Call (Call) Václav jsou uvedeni na památníku i pamětní desce v obci Pchery. Fírst (Fírst) Vladimír je uveden na pamětní desce v obci Brandýšek, kde je i pohřben. Šmíd je uveden na památníku v obci Vinařice.	

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplňující informace	
Vinařice	nádvoří bývalého dolu Mayrau			<p>Padlým mučedníkům a bojovníkům za svobodu 1939 – 1945 Tajemník prům. svazu Kejr Jaroslav</p> <p>Suchý Antonín Kladno</p> <p>Rybář Václav Rozdělův</p> <p>Janouš Josef Doksy</p> <p>Héra František Žehrovice</p> <p>Bolek Oldřich Žehrovice</p> <p>Rendla Antonín Rozdělův</p> <p>Müller Karel Kačice</p> <p>Štílipec Václav Libušín</p> <p>Valeš Jaroslav Braškov</p> <p>Pazderka Karel Kyšice</p> <p>Hanzlík Antonín Tuchlovice</p> <p>Vojtišek Josef Kladno</p> <p>Keller Josef Pchery</p> <p>Černohorský Fr. Rozdělův</p> <p>Holcman Old. Rozdělův</p> <p>Padlí na barikádách</p> <p>Petr František Libušín</p> <p>Adolf Josef Uhonice</p> <p>Hofner Josef Kyšice</p>	<p>Keller je uveden na památníku v obci Pchery. Petr je též uveden na pamětní desce v Kladně (ulice Jana Palacha 1840) a na samostatném pomníku ve Vinařicích.</p>	<p>Na nádvoří bývalého dolu Mayrau ve Vinařicích, který je dnes hornickým skansenem, bylo postavené soustředěno 6 pomníků ze zrušených dolů Kladenska.</p>
Vraný	Obec	5 mužů a 11 žen		<p>1939 - 1945 Nezapomeňte umučených</p> <p>Rus František 20 r</p> <p>Propper Otto 29 r.</p> <p>Propperová Emilie 39 r.</p> <p>Propperová Ivana 2 r.</p> <p>Propper Josef 66 r.</p> <p>Propperová Josefa 65 r.</p> <p>Kaswanová Irma 43 r.</p> <p>Kaswanová Alice 17 r.</p> <p>Kaswanová Ruth 7 r.</p> <p>Propper Otakar 59 r.</p> <p>Propperová Berta 58 r.</p> <p>Propper Emil 37 r.</p> <p>Propperová Irma 40 r.</p> <p>Propperová Marie 9 r.</p> <p>Propperová Edita 8 r.</p> <p>Propperová Zdeňka 6 r.</p>	<p>Na pomníku dole vyryto: žřeno obcí Vraný 1998.</p>	

**Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících
na Slánsku a v jeho nejbližším okolí**

Tabulka č. 4: Padlí a zemřelí z let 1939 - 1945 na pomníčcích na Slánsku

Obec	Umístění památníku	Jméno	Datum a místo úmrtí	Informace na památníku	Doplnující informace
Vraný	Obec				Měl být věnován osvobození a Rudé armádě, v současné době poničený a neudržovaný.
Vrbčany	Obec	3 muži a 1 žena		Obětí druhé světové války Jaroslav Hrzán 43 r. Jan Kolář 48 r. Marie Prošková roz. Červená 42 r. František Tuček 30 r. Co svět světem neslycháno o takovém bezpráví co nacismem napácháno.	Deska vlevo na památníku, deska vpravo je věnována obětem světové války 1914 - 1918 a obsahuje 18 jmen.
Zeměchy	Obec	19 mužů		1939 - 1945 Obětím nacismu Janura Josef Hanzl Oldřich Vágnér Josef Beňo Antonín Student Jos. Bašta Miroslav Dříák Václav (popraven) Andress Josef, Duchek Josef, Horák Karel, Jirák Frant., Kohout Josef, Matoušek Václav, Mošna Jaroslav, Rak Karel, Růžek František, Sarboch Norbert, Šitanc Josef, Vavřík Frant. Trvalé památce věnují místní občané.	Původní pomník padlým s textem: My dál žijet - vy dejte lásku 1914 - 1918.
Zlonice				Obětem válek 1914 – 1918 1939 – 1945 Lidé bťete	Hanzl a Bašta jsou pohřbeni na hřbitově v Zeměchách (Kralupy - Zeměchy). ⁵⁾
Zvoleněves	Obec - u kostela	10 vojáků RA	Zemřeli ve Zvoleněvesi a jsou pochováni v místě památníku.	střední deska Na věčnou památku bojové družhy narodití SSSR a CSSR položena 8.5.1973 prst z bojště u Sokolova levá deska Seržanti: Reva - Bongorenko Firsov - Děržavec - Lilitovič pravá deska Vojini: Trocenko - Kazarin Gubinskij - Nasenja - Sljachovoj	Jména na obou deskách jsou použze v azbuce. Levá deska СЕРЖАНТИ: РЕВА-БОНГОРЕНКО ФИРСОВ-ДЕРЖАВЕЦ- ЛИЛИКОВИЧ Pravá deska РЯДОВОЙ: ТРОЦЕНКО-КАЗАРИН ГУБИНСКИЙ-НАСЕНЯ- СЛЮХОВОЙ Nejedná se jen o pomník, neboť jsou tu pochováni vojáci RA, kteří zde přišli o život při dopravní nehodě v květnu 1945.
Žižice		2 muži		Na věčnou paměť obětem světových válek 1914-1918 Boh. Grunvald Josef Vojtěch 1938-1945 Obnoveno 9.5.1948	Ke jménům nebyly dohledány žádné podrobnosti. ⁵⁾

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitvech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

- ¹⁾ Správný název je KT Flossenbürg. Transkripcie jmen koncentračních táborů je ponechána tak, jak je uvedena na pomnicích.
- ²⁾ Na pomníku je uvedeno, že tři občané z Hořčovic zahynuli 21. 5. 1945, což však není pravda. Pouze Jiří Miltr byl mrtev na místě. Karel Krepčák a Vincenc Perlík zemřeli na zranění do jednoho týdne. Pamětník Václav Rubec (*1921), který byl na místě nestěště, uváděl jako datum události 8. 6. 1945. Slánský obzor (ročník LIII, 1945, vydáno roku 1946, str.90) uvádí, že na místě byl zabit *rýsovač Jiří Miltr, domkář Karel Krepčák a kočář Vincenc Perlík těžce zranění. Oba pak svým zraněním podlehl v slánské nemocnici.*
- ³⁾ Na pomníku na Hlaváčkově náměstí nejsou uvedena jména všech obětí z let 1939 - 45. Chybí např. oběti amerických letců Jindřich Coufal (+18.4.1945) a Vlasta Věchtová (+ 22.4.1945), Karel Adámek, Karel Průcha, Václav Zilka a František Sroubek (padlí a zemřelí na následky zranění v květnu 1945; K.Průcha je uveden na pamětní desce na bývalé vrátnici CKD) a Marie Fuhrichová (8.5.1945 byla za bojů v Olomouci zasažena střepinou granátu do srdce; je uvedena na památníku v Kvíci), o kterých se zmiňuje Kronika Slaného, díl 1938-1947, v části věnované dubnu - červnu 1945. Nejsou zde uvedena ani rodáci Felix Arnošt Heller (+ 18.11.1943) či Oskar Fischer (+ 28.2.1942 v Terezíně).
- ⁴⁾ Kronika Slaného, díl 1938-1947, str. 142.
- ⁵⁾ Není zřejmé, která jména patří obětem z let 1939 - 1945.
- ⁶⁾ Údaj o úmrtí není správný, protože člen komunistického odboje Antonín Řach, rodák z Bysně u Tuřan, byl v Terezíně zabit 2. 5. 1945 při poslední hromadné popravě. Viz Alena Hájková a Dušan Tomášek: XYZ (Poslední poprava v Terezíně), Praha 1988, str.68 - 73.

Tabulka č. 5: Jiné památníky na období 1939 - 1945 na Slánsku

Obec	Umístění	Informace na pamětní desce či památníku	Doplňující informace
Beřovice	Pamětní deska na domě	V tomto domě žil Pravomil Ladislav Raichl plukovník v.v. nositel Řádu bílého lva, Hrdina SSSR a třinácti válečných vyznamenání. Dvakrát odsouzen komunisty k trestu smrti. Nejprve v SSSR, podruhé po únoru roku 1948. Po útěku z vězení emigroval do USA. Čest jeho památce.	Pravomil Raichl se narodil 31.1.1921 ve Skutvých, dětství prožíval zde i v nedalekých Beřovicích, kde žil jeho prarodiče. Zemřel na infarkt 25.2.2002 v Plzni. Urna s jeho popelem byla 12.9.2002 uložena na beřovickém hřbitově a téhož dne byla v Beřovicích odhalena Pravomilu Raichlovi pamětní deska. Titul Hrdina SSSR nebyl Raichlovi udělen, jedná se o chybu v textu pamětní desky.
Brandýsek	Obec		Dvě kola ze sovětské techniky, zadržaná v podezdívce plotu v zatáčce bývalé pražské silnice - pojezdové kolo a napínací kladka ze sovětského těžkého tanku IS-2.
Hospozín	Obec	Upomínka na Rudou Armádu 9. V. 1945	Železné kolo ze sovětského středního tanku T-34 na kamenném podstavci.
Loucká	Obec	1914 - 1918 Lípa Svobody 1939 - 1945	
Olouvnice	Na fasádě bývalého pamího mlýna	V děčín krajané JUDr.Ladislavu Brejníkovi, zdejšímu mlýnáři, za jeho nezištnou pomoc potřebným po dobu těžké války v letech 1939 - 1945	Deska vsazená do omítky. Na fasádě budovy Jar. Brejník <i>pamí mlýn</i> , na dveřích cedulka <i>Jarka a Martin Malinovi.</i>

Padlí a zemřeli z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Tabulka č. 6: Účastníci odboje 1939 - 1945, zemřeli po roce 1945, na hřbitovech na Slánsku

Hřbitov	Jméno	Narozen	Zemřel	Informace na hrobě	Doplňující informace
Beřovice	Pravomil L. Raichl	31.1.1921 Skury	25.2.2002	Rodina Rajchlova Urna: Pravomil L. Raichl plk. Čs. armády po celý život mlující svou vlast + USA Oregon	Urna s textem, žádný nápis na hrobě. ¹⁾
Nová ves - Hradečno	Bohuslav Slavík	20.1.1907 Hradečno	25.9.1968	Bohuslav Slavík podplukovník ČSA * 20.1.1907 + 25.9.1968	5.5. - 5.6.1945 okrskový velitel a člen revolučního nár. výboru v Dolních Královicích (viz kvalifikační listina). Po r.1948 persekčován.
Slaný	Jan Jedlička			Rodina plukovníka inž. Jana Jedličky	5.5. - 19.5.1945 poručík pěchoty, velitel čety posádkového velitelství Slaný (viz osobní spis č.24465).
Slaný	Rudolf Holík	23.11.1911 Slaný	14.12.2000	Rodina Tůmova a Holfeuerova Rudolf Holík Voj. důstojník, diplomat. * 23.11.1911 + 14.12.2000	Rodák ze Slaného, zdravotní poddůstojník 6. praporu Vládního vojska, přispíval na rodiny vězněných a účastnil se povstání (dle kvalifikační listiny).
Slaný *	Miroslav Baňka	6.12.1920 Slaný	29.10.1952	Baňka Miroslav Des. I. samost. brig. V.B. 6.12.1920 29.10.1952	
Slaný *	Andrej Novoselecky	24.10.1905 Jasiňa	21.9.1959	Andrej Novoselecky Stř. I. čsl. armád. sbor SSSR * 24.10.1905 + 21.9.1959	
Slaný *	František Čap	13.2.1911 Volosianka	11.5.1958	Čap František Čet. I. armád. čsl. sbor SSSR 13.2.1911 11.5.1958	
Slaný ***	Václav Florián	24.9.1885 Panenský Týnec	26.11.1952	Por. 4. pl. Prokopa Vel. R.L. Pplk.v.v. a člen SOPVP.	Legionář, voják čs. armády a vězeň KT Flossenbürg. ²⁾
Tuřany	Antonín Hrach	27.1.1915 Tuřany	29.11.1989	Rodina Hrachova Antonín Hrach * 27.1.1915 + 29.11.1989	5.5. - 15.6.1945 jako svobodník velitel stráže strážního oddílu posádkového velitelství Slaný (viz osobní spis č.61964). Na hrobě jeho foto v uniformě majora ČSLA.

* Pohřebiště padlých a zemřelých z druhé světové války na slánském IV. hřbitově

** Legionářské pohřebiště na slánském IV. hřbitově

¹⁾ Voják čs. jednotky v SSSR od 8.2.1942, dvakrát raněn, vyznamenán Čs. válečným křížem a medailí SSSR Za bojové zásluhy. Po r.1948 persekčován.
²⁾ Dne 26.1.1945 byl odeslán tzv. moravským transportem do KT Flossenbürg (věz.číslo 44055), odtud s dalšími vězni z tohoto transportu 6.3.1945 k lidovému soudu v Norimberku
(http://www.pamatnik-terezin.cz/files/06_-_Koncentracni_tabory.pdf, str.47). SOPVP - Sčrnutí osvozených politických vězňů a pozůstalých bylo založeno v květnu 1946,
postupem doby se proměnilo ve Svaz protifašistických bojovníků. Po roce 1989 vzniká Český svaz bojovníků za svobodu a od roku 1999 opět SOPVP ([http://www.novinky.cz/kultu-
ra/145224-liternetur-z-ceskych-tanecku-historickyh.html](http://www.novinky.cz/kultu-
ra/145224-liternetur-z-ceskych-tanecku-historickyh.html)).

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

Obrazová příloha

1. Rodina Kotasova z Neuměřic, hřbitov ve Zvoleněvsi.

2. Voják Wehrmachtu Matthäus Ebenhofer, hřbitov v Nabdíně.

3. Pamětní desky V. Voráčka a K. Fridricha na podstavci pomníku v areálu lesního divadla ve Smečně.

4. Prostřední deska památníku ve Slaném – Kvíci s chybně uvedeným jménem amerického letce.

5. Vojín Ladislav Zita, III. hřbitov ve Slaném.

6. Svobodník Antonín Černý, III. hřbitov ve Slaném.

7. Deska věnovaná památce letců S. Zeinerta a M. Švice na letišti v Sazené.

8. Symbolický hrob pilota L. Anderleho, hřbitov v Ledcích.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

9. Britský ženista A. Marriott, exhumovaný hrob na hřbitově v Jedomělicích.

41	Katana Rudolf přítel mrtvá	22. 6. 45	exhumace provedena dne 24. 7. 1945
42	Boomerang-ka 3. námořní záložní	2-7-45	18 letů, padl 4. 3. 1945
43	Boomerang-ka 3. námořní záložní	2-7-45	18 letů, padl 4. 3. 1945
44	Boomerang-ka 3. námořní záložní	2-7-45	18 letů, padl 4. 3. 1945

10. Hrobová místa 41 – 44 v německé Vojenské čtvrti na slánském IV. hřbitově, kde byli pohřbeni padlí američtí letci. Matrika IV. hřbitova, detail strany 202.

Charly Dudley amer.	4. námořní letce 11. záložní, a 18. záložní	17. 3. 1945	Exhumace provedena dne 24. 7. 1945, ze 8. hřbitova, něm. oddělení, číslo: 41 - 42 - 43 - 44
------------------------	---	-------------	--

11. Hrobová místa 17 – 20 na Vojenském oddělení čsl. a ruských vojáků na slánském IV. hřbitově, kam byly přeneseny ostatky US letců v květnu 1945. Matrika IV. hřbitova, detail strany 212.

12. Pohřebiště padlých a zemřelých z druhé světové války na slánském IV. hřbitově.

13. Četař František Cap, IV. hřbitov ve Slaném.

14. Desátník Miroslav Baňka, IV. hřbitov ve Slaném.

Padlí a zemřelí z let 1938 – 1945 na hřbitovech a památnících na Slánsku a v jeho nejbližším okolí

15. Hřešice (Pozdeň – Hřešice), pomník obětem obou světových válek.

16. Hvězda (Malíkovice – Hvězda), pomník obětem obou světových válek.

17. Sazená, pomník obětem obou světových válek.

18. Sazená – deska věnovaná obětem německé okupace 1939 – 1945, detail

19. Rodina Hančová ze Sazené, hřbitov v Chrzíně.

21. Pomník na místě smrti K. Kovaříka a A. Kubáce v obci Brandýsek.

20. Foto manželů Libuše a Vladimíra Sainerových, věnované 24. 7. 1937 manželům Vaiglovým. Nyní v majetku Vlastivědného muzea ve Sláném.

22. Reliéf tanku na hrobě A. Kubáce a K. Kovaříka v Černčicích u Loun.

23. Vojín Daniel Maksuta, hřbitov v Hořešovicích.

25. Kapitán Boris Petrovič Ivanov, hrob v zámeckém parku v Budenických.

24. Hrob majora Rudé armády před kostelem v Pozdni.

Ing. Bc. Pavel Bartoníček

Ing. Bc. Pavel Bartoníček (nar. 1964), absolvent Vysoké školy ekonomické v Praze (1988) a Filosofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (1999). V letech 1999 - 2002 pracovník Odboru evropské integrace Úřadu vlády ČR, od roku 2002 zastupitel královského města Slaný (v letech 2002 - 2011 místostarosta, resp. 1. místostarosta). Publikoval několik článků na politologická a historická témata v odborných časopisech. Zajímá se o historii XX. století. Člen občanského sdružení Patria, společnosti na ochranu kulturního dědictví.

